...citeşte mai mult

Revista Presei de Carte

www.revistapreseidecarte.ro

Nr.1 / Noiembrie - Decembrie 2012

Gaudeamus 2012

Retrospectivă

Gaudeamus 2009 - 2011

Bookfest 2010 - 2012

mons medius investments

printman inside every color

LIFTCON GRAPHICS consumabile tipografice

ROM KUVERT

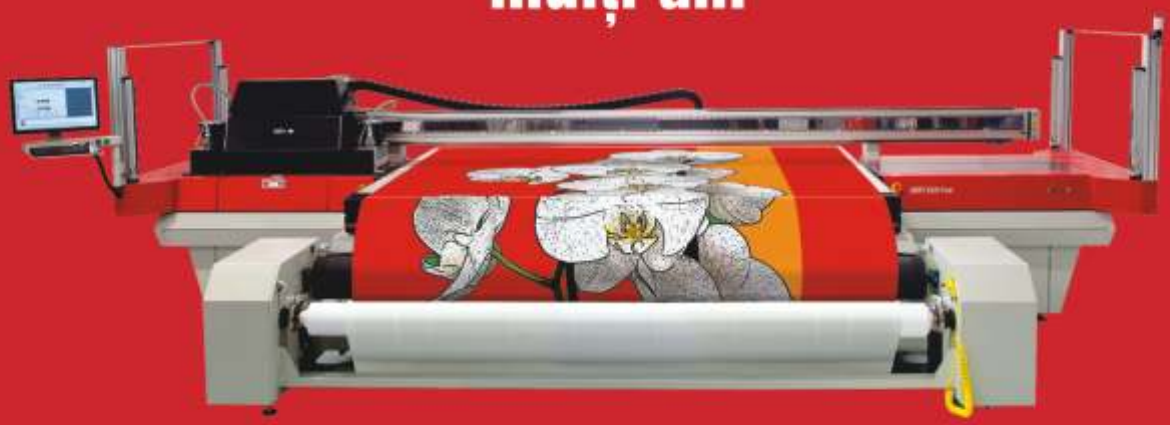
PRIMATEHNIC COMPLETE SOLUTIONS PROVIDER

Tipar offset realizat integral la Akris tipografie ambalaje www.akris.com.ro

AGFA

:Jeti 3020 Titan

Proiectat să lucreze mulți...
mulți ani

Este vorba despre un printer UV de format mare care poate să crească odată cu afacerea ta.

Pornește de la o dotare de bază cu 16 capete (Ricoh Gen4) cu care poate livra o producție de pînă la 101 m^2/oră.

Lucrează în mod flatbed pur cu o masă mobilă de 3,1 x 2 m sau, cu ajutorul opțiunii flat to roll, tipărește materiale flexibile cu lățimea de 3,2 m.

Pe măsura ce afacerea ta crește, la fel o poate face și Jeti Titan.

Printerul se poate upgrada la fața locului la mai multe configurații posibile, pînă la 48 de capete, completînd setul de cerneală cu culori light, cu alb sau cu orange și crescînd viteza de lucru pînă la 195 m^2/oră.

Astfel, printerul va putea fi folosit timp îndelungat, nu numai datorită robusteței sale, ci și performanțelor aduse la zi.

* Jeti Titan 3020 folosește sistemul de print flatbed cu masă mobilă acționată cu motoare liniare de mare precizie. Materialul fixat cu ajutorul vacuumului, plus finețea acționării, înlătură pericolul apariției bandingului chiar și la cele mai dificile materiale.*

www.agfa.com

distribuitor:
mons medius
investments

București, str. Siriului 60 A, sector 1
tel. 021-232.24.81; fax. 021-232.06.29
e-mail: info@monsmedius.ro
www.monsmedius.ro

B-dul Basarabia nr. 256,
incinta Faur, poarta 3,
Sector 3, Bucuresti
Tel.: +40 031 030 22 35
Fax: +40 031 030 22 37
comanda@aktis.com.ro

Aktis
tipografie
ambalaje
www.aktis.com.ro

SHINOHARA 1919 | GRONHI®

HANS GRONHI

Calitate și Tehnologie la un preț imbatabil.

GH-525 se poate viziona și testa în showroom-ul Primatehnic.

Ofertă specială: la fiecare mașină de tipar Hans Gronhi GH-525, o ghilotină computerizată QZYW-78E inclusă în preț.

Mașină de tipar GH-525

- grupuri de tipar	5
- viteză de printare	2600 - 12000r/h
- dimensiune maximă coală	520 x 370 mm
- dimensiune minimă coală	100 x 148mm
- grosime substrat	0,04 - 0,4
- dimesiune maximă printată	510 x 360mm

Ghilotină computerizată QZYW - 78E

- Lățime maximă de tăiere 78 cm
- programe de tăiere: 100 (panou control 10” cu touchscreen)
- precizie de tăiere: + 0,1 mm
- masă de lucru pe bază de bile cu aer

PRIMATEHNIC SERVICE SRL

COMPLETE SOLUTIONS PROVIDER

Str.Ion Urdăreanu nr.34, et. 7, sector 5
București, România, Tel.: +40 372 377 000, Fax.: +40372 377 001
www.primatehnic.ro

Motto:

CO - - - -
- LA - - - -
- BO - - - -
- RA - - - -
- REA

Lideri care evită capcanele, creează unitate şi obţin rezultate extraordinare

Editorial

Motto-ul ales pentru acest editorial este chiar titlul care se află înscris pe coperta volumului lui Morten T. Hansen, COLABORAREA, apărut în Franţa şi SUA în anul 2009, iar în România în anul 2010 la editura Curtea Veche. Am ales acest motto pentru că acest volum reprezintă unul din cele mai complexe materiale editoriale cu privire la găsirea **liniei optime a colaborării**, atât în cadrul unor companii de mari dimensiuni, cât şi la cel mai înalt nivel politic pe plan mondial**.** Prezentările comparative ale unor situaţii concrete privind luarea unor decizii sunt prezentate în detaliu, fiind foarte utile atât tuturor managerilor cât şi preşedinţilor de formaţiuni politice, care doresc să se folosească de experienţa unor profesionişti consacraţi.
Morten T. Hansen este un norvegian dotat cu o meticulozitate germană care a stat la baza unor analize desfăşurate timp de 15 ani asupra activităţilor manageriale din companii gigant cum ar fi - Apple, Sony sau HP - pe care le-a radiografiat în cele mai fine detalii, prezentându-ne chiar din primul capitol riscul ca o colaborare defectuasă să producă efecte mai grave decât lipsa colaborării.
Trecând apoi la prezentarea momentelor de oportunitate sau lipsă de oportunitate în a colabora, autorul ne prezintă unul din duşmanii cei mai redutabili în calea colaborării, care nu este altul decât managementul modern. Ajunşi aproximativ la jumătatea cărţii, suntem deja pregătiţi să înţelegem **"forţa creată prin implementarea unui scop unificator"** în conştiinţa publică, autorul prezentându-ne concret şi chiar istoric modul în care au fost luate anumite decizii - unilateral sau în echipă - de către Preşedintele J.F.Kennedy, atât în soluţionarea "crizei rachetelor din Cuba", cât şi în implementarea programului NASA privind aselenizarea.

Dacă deja v-am convins că până la jumătatea acestei cărţi veţi avea cea mai clară descriere a sinergiilor declanşate de implementarea unui scop unificator în conştiinţa colectivă, atunci cu siguranţă printre multele cărţi de actualitate aflate în topul preferinţelor dumneavoastră va fi prezentă şi aceasta.
În noiembrie 2009, ca şi astăzi, eram înaintea unor alegeri iar în Cupola-Acropolelui-Romexpo existau atunci ca şi acum partizani ai diverselor doctrine şi modele de conducere politică.
În aceşti 4 ani, deşi am avut parte de o democraţie autentică, roadele eforturilor depuse în direcţia creşterii bunăstării întârzie să apară. Unii susţin că este de vină criza şi parţial au dreptate, dar criza financiară a fost generată anterior de o capcană, o infuzie de capital necontrolată şi acceptată ca atare, o "colaborare financiară" greşită pe care noi, în mai 2010, am stilizat-o pe coperta revistei noastre, Lumea Tiparului, sub forma unui cal alcătuit din bancnote de euro şi dolari care reprezenta, aşa cum am arătat şi în editorialul de atunci, un "troian financiar".
Mesajul transmis a fost - nimeni nu-ţi dă bani de "drag" - este doar o afacere. Dacă reuşeşti să-i determini pe cei care îi conduci în cadrul afacerii tale să fie trup şi suflet în atingerea unor idealuri comune care să declanşeze adevărate sinergii unificatoare poţi ajunge să reuşeşti o creştere a veniturilor, atât personale cât şi ale angajaţilor, reuşind în final să le dai şi băncilor "ce-i al Cezarului".
Troienii financiari şi politici, aşa cum ne sunt prezentaţi şi în volumul "Imperialism în postcomunism" al cărui autor este Cozmin Guşă, nu vor dispărea niciodată. Trebuie doar să ne obişnuim cu ei şi să ajungem prin colaborare şi unitate, poate chiar pe modelul din 1859 când a fost ales Domn un singur conducător pentru cele două ţări româneşti, să avem şi astăzi un singur conducător pentru două partide importante în locul disputelor interminabile.
Dacă s-a putut acum 150 de ani cu siguranţă se poate şi acum.
Nimeni nu mai poate inventa roata astăzi, trebuie doar s-o copieze bine.

Virgiliu Vasile Hodorogea

Gaudeamus 2012 - Atunci am realizat, dacă vă amintiţi în 1995, ceea ce am numit "Momentul Snagov"
Interviu cu Preşedintele Ion Iliescu

Gaudeamus 2012 - Lansarea volumului Maşinile Regelui
Interviu cu Principele Radu al României

Bookfest 2012
Lansarea volumului Misterul telegramei de la Stockholm
Prezentarea volumului de către Neagu Djuvara

Gaudeamus 2011 - Lansarea volumului BILETUL DE IEŞIRE DIN CRIZĂ
Interviu cu Adrian Vasilescu

Gaudeamus 2010
Lansarea volumului Parteneriatul strategic dintre România şi S.U.A.
Interviu cu Preşedintele Emil Constantinescu

Gaudeamus 2010 - Lansarea volumului Patrie de unică folosinţă
Discursul autorului - Vasile Sebastian Dâncu

Morten T. Hansen

CO -
- LA -
- BO -
- RA -
- REA

Lideri care evită capcanele, creează unitate şi obţin rezultate extraordinare

Fragment din prefaţa volumului
la ediţia în limba română de **Mugur Isărescu**

Desigur, multe dintre ideile din această carte nu m-au surprins. Nu sunt noutăţi pentru mine şi probabil nici pentru alţi cititori. Eu le-am întâlnit deseori, în viaţă, în situaţii concrete, fiind nevoit să detectez la timp pericole şi să le elimin, să redefinesc ţeluri, să corectez erori, să gasesc soluţii, să fiu preocupat de alegerea cea mai bună. Sub acest aspect, cartea mi se pare cu atât mai bună cu cât autorul ei a reuşit să evite planurile abstracte plasându-şi analiza în provocările realităţii de zi cu zi. Şi de aici se desprin concluziile. Pentru că în locul promovării colaborării cu orice preţ - şi mai ales cu preţul unor rezultate mediocre chiar sub mediocre - e preferabilă absenţa colaborării. Din această perspectivă, o lipsă totală de colaborare este preferabilă unei colaborări deficitare, care poate să afecteze şi să submineze până şi activitatea unora dintre cele mai bune companii.

Găsirea liniei optime, la care m-am referit mai înainte, este de cea mai mare însemnătate. Fiindcă ,,prea multă colaborare, în raport cu obictivele a căror îndeplinire este urmărită, poate fi un dezavantaj". Apare astfel pericolul unei unităţi de grup excesive şi împovărătoare, caz în care responsabilitatea individuală a angajaţilor tinde să se diminueze. La fel cum prea puţină colaborare, în raport cu cerinţele unei funcţionări eficiente a unei colectivităţi şi cu ţintele strategice, poate să reducă forţa organizaţiei. Deosebit de interesant este felul în care - prin prezentarea a numeroase studii de caz şi a unor exemple relevante din domeniile afacerilor, istoriei, politicii sau serviciilor de informaţii - profesorul Hansen pune în evidenţă realitatea că pentru obţinerea unor performanţe notabile contează cel mai mult calitatea colaborării, şi nicidecum volumul. Aşadar, numai cu un optim dozaj în strategia lui C^T şi lui CUM se ajunge la o colaborare eficientă.

Dacă mai multă colaborare nu constituie neapărat un avantaj, iar o lipsă totală de colaborare este de preferat unei colaborări ineficiente sau blocante, cultivarea proporţiei corecte, adecvarea la scop, cântărirea riguroasă a beneficiilor sau, dimpotrivă, a riscurilor supraestimării excesului de colaborare devin obligatorii pentru lider dacă vrea ca rezultatele bune să nu întârzie.

Soluţia este un compromis raţional, un model care combină descentralizarea cu coordonarea. Pe baza identificării şi eliminării potenţialelor bariere ce se pot ridica în cele mai neaşteptate ipostaze: a orgoliului, a individualismului exacerbat ori, dimpotrivă, a spiritului de clan, de castă dintr-un departament; sau a rătăcirii în itinerariul organizaţional imprecis ori dezarticulat. Ţinta însăşi este uneori înşelătoare.

Un exemplu puternic despre raportul direct dintre metodă şi valoarea liderului în acţiune, folosit de profesorul Hansen în carte, are ca protagonist un om politic de anvergură: pe preşedintele John Fitzgerald Kennedy. El a lăsat moştenire un strălucit model de raţionament în selectarea obiectivului în realitate, într-un moment de mare presiune pe imaginea politică a S.U.A. în lume: Uniunea Sovietică trimisese primul om în cosmos. O înfrângere de neconceput şi de neacceptat pentru America. Recuperarea poziţiei de lider în acerba competiţie spaţială devenea obligaţie naţională. Obiectivul aruncat în bătălia pentru supremaţie trebuia să fie unul grandios. Viziunea directorului NASA, James Webb, pentru ca Statele Unite să redevină lider mondial în domeniul astronauticii era asigurarea predominanţei S.U.A. în spaţiu. Preşedintele Kennedy, intuind exact importanţa programului selenar şi marele potenţial de imagine conţinut, a respins propunerea lui Webb. Şi a ales ca obiectiv aselenizarea: americanii să trimită un om pe Lună înaintea sovieticilor şi înaintea încheierii anilor '60. El a recompus ordinea priorităţilor în raport cu geometria politică a vizibilităţii maxime, cerând poziţionarea pe primul plan a programelor NASA implicate în proiectul de aselenizare şi trecerea în plan secund a tuturor celorlalte programe spaţiale.

Limbajul clar al preşedintelui Kennedy a convins Congresul, a înflăcărat opinia publică, a făcut ca NASA să recepteze corect raţionamentul şi a generat un spectaculos efect sinergic. Iar mesajul a fost atât de puternic şi bine ţintit, încât a reuşit să inducă participanţilor la proiect - celor circa 400.000 de

O colaborare deficitară e mai rea decât lipsa colaborării.

"*Colaborarea* este o carte foarte bine scrisă şi amănunţit fundamentată prin cercetări. E plină de concluzii extrem de interesante şi de sfaturi utile pentru lideri de afaceri, indiferent unde ar fi aceştia localizaţi - fie în România, fie într-o cu totul altă zonă a globului. Din experienţa mea în lumea afacerilor, pot spune că multe dintre sugestiile autorului sună autentic şi original."

Charles Frank
fost vicepreşedinte al BERD, Londra,
vicepreşedinte al grupului mass-media CME, Praga

oameni, savanţi, cercetători ştiinţifici, practicienilor chiar dacă aveau iniţial alte opţiuni sau viziuni - acel tip de entuziasm contaminant pe care un scop asumat şi un destin comun unificator îl declanşează. În 1969, americanul Neil Amstrong a fost primul om care a păşit pe Lună, urmărit cu sufletul la gură de întreaga planetă. Acest obiectiv a putut fi transformat în realitate pentru că satisfăcea toate cele patru criterii necesare: să prefigureze un destin comun; să fie simplu şi concret; să inspire pasiune; să genereze competiţii.
Exemplul ales de profesorul Hansen este excepţional. Aselenizarea a avut un impact de imagine zdrobitor. Michael Hart nota: "Dacă rasa umană nu o se autodistrugă în viitor...urmaşii noştri vor considera că zborul lui Apollo 11, la fel ca traversarea Atlanticului realizată de Columb, a marcat începutul unei noi ere în istoria speciei umane."
Cartea surprinde excepţional atât arhitectura managerială a colaborării, cât şi mişcarea segmentelor pe traseul în care buna colaborare produce performanţe notabile. Autorul însă a punctat apăsat şi acele strategii ori tactici care duc la rezultate dezamăgitoare, evidenţiind împrejurările când colaborarea, supraestimată, este în realitate distructivă sau afectează negativ rezultatele unei companii. Când se poate exclama, parafrazându-l pe copilul dintr-un celebru basm al lui Andersen: ,,Colaborarea este goală!"
Principiile care stau la baza construcţiei unei colaborări disciplinate constituie rezultatele unor studii efectuate de Morten Hansen, în conlucrări cu alţi specialişti în acest domeniu, pe parcursul unei perioade de 15 ani.
Apariţia cărţii în limba română, la Curtea Veche Publishing, constituie fără îndoială un remarcabil eveniment cultural. Veritabil curs pentru învăţarea meseriei de lider, cartea este un valoros manual, deosebit de util liderilor din domeniul afacerilor, al guvernării sau al organizaţiilor nonprofit din care aceştia pot învăţa cum să asigure unitatea de grup a tuturor celor implicaţi în derularea activităţilor respective, într-un mod care să conducă la rezultate remarcabile. Mai ales în vremuri precum cele actuale, marcate de crize şi recesiuni, liderii adevăraţi nu-şi pot permite să ignore perspectiva pe care această carte o deschide asupra posibilităţilor de a asigura optimizarea colaborării.

Fragment din Capitolul 1
O colaborare adecvată...
sau inadecvată

Până în 2003, Sony fusese o companie formidabilă. Înregistrând vânzări anuale de 60 miliarde $, era de zece ori mai mare decât Apple, care avea vânzări de 6,2 miliarde $. Iar Sony era cotată mult mai bine decât Apple, în privinţa lansării de playere portabile şi magazine on-line de muzică. Sony deţinea divizia Walkman (şi îşi putea concepe astfel propriul hard disk pentru playere), linia de computere personale VAIO (având astfel şi informaţii despre computere), Sony Music (datorită căreia ştia câte ceva despre muzică) şi Sony Electronics (prin intermediul căreia dispunea de o serie de dispozitive auxiliare şi baterii). În mod ironic, Sony furniza bateriile pentru iPod...

Durerile de cap apăruseră la Sony, pe data de 23 octombrie 2001. În acea zi, Steve Jobs, fascinantul lider de la Apple, prezentase lumii noul iPod: ,,Acest mic şi uimitor dispozitiv înmagazinează 1000 de cântece şi îmi încape în buzunar." Purtându-şi clasica ţinută de blugi şi obişnuita cămaşă neagră, Jobs stătea pe o scenă mică înconjurat de un auditoriu fără pretenţii, la sediul central Apple din

Morten T. Hansen

Cupertino, în inima Silicon Valley, California. Cei 200 de invitaţi, mulţi dintre ei jurnalişti, nu bănuiau, că în acea zi Apple avea să introducă pe piaţă playerul portabil. (Pe invitaţia modestă se putea citi doar atât: ,,Indiciu - nu este un Mac.")...
Când oamenii au început să cerceteze dispozitivul în detaliu, au realizat că iPod nu reprezenta o revoluţie tehnologică nemaipomenită, ci era mai degrabă o iscusită combinaţie a unor componente deja existente. ,,Acesta este un produs care combină tehnologii pe care deja le avem", explicase Jon Rubinstein, vicepreşedinte la Apple şi executivul responsabil pentru partea de hardware. Hard diskul care stoca toate acele melodii era un dispozitiv minuscul de 1,8" de la Toshiba; micuţa baterie provenea de la Sony; microprocesorul era furnizat de o mică firmă din Silicon Valley, numită PortalPlayer; convertorul (de la digital la analogic) provenea de la Wolfson Microelectronics; iar controller-ul FireWire era expediat de Texas Instrumets; şi o parte din software provenea de la Pixo.
Pentru a rezolva complicatele probleme apărute, erau necesare multe interacţiuni între echipele hardware şi software. Robbin descria această complexitate astfel: ,,trebuia să ne imaginăm modul în care iTunes va sincroniza conţinutul pe iPod, felul în care acesta va accesa informaţia, metoda prin care puteam crea o bază de date, toate într-un dispozitiv a cărei folosire trebuia să fie incredibil de simplă."...
Dar Jobs cel care se întorsese la Apple nu mai era piratul din vremurile de altă dată. În schimb, oamenii se întreceau acum să scoată pe piaţă noul iPod.
,,Lucram cu toţii până noaptea târziu şi eram foarte plini de energie," îşi aminteşte Robbin. ,,Era un incredibil proiect de echipă. Nu mai existau graniţe. Cei de la software, de la hardware şi de la integrarea componentelor lucrau cu toţii împreună. A fost o experienţă uluitoare." Şi toate colaborările erau benevole. Tony Fadell a iniţiat proiectul în februarie 2001, iar produsul era finalizat în octombrie 2001, chiar înaintea sărbătorilor de crăciun. Spectaculosul sprint de 8 luni chiar era demn de o medalie olimpică de aur.

Între timp, la Sony, Stringer şi Wiser erau ocupaţi să conecteze laolaltă diverse părţi ale companiei. Sau, cel puţin încercau. Problema era că o piesă extrem de importantă lipsea din planul lui Stringer: o cultură a colaborarii printre diferitele divizii de la Sony. ,,Sony a prosperat foarte mult datorită unei culturi hipercompetitive, în care inginerii erau încurajaţi să se întreacă unul pe altul, nu să lucreze împreună", observa Phred Dvorak, reporter la Wall Street Journal. În trecut spiritul de competiţie de la Sony funcţionase de minune, permiţând grupurilor antreprenoriale să lucreze în mare măsură pe cont propriu, pentru a dezvolta produse de succes precum Walkman şi PlayStation. Dar Connect nu era un produs izolat. Necesita colaborarea a cinci divizii Sony: echipa de computere personale din Tokyo; echipa pentru dispozitive audio portabile, responsabilă pentru Walkman; o altă echipă responsabilă cu dispozitivele flash memory; Sony Music din SUA; şi Sony Music din Japonia. Era un nou joc cu mingea, iar Sony, ca organizaţie, nu era pregătită pentru el.
Încă de la început, fiecare divizie şi-a creat propria idee despre ceea ce avea să facă. Echipele PC şi Walkman au introdus propriile playere de muzică, ce se concura unul pe altul, iar celelalte trei echipe - Sony Music din SUA, Sony Music din Japonia şi Sony Electronics din SUA - deţineau propriile portaluri de muzică sau servicii pentru descărcarea melodiilor.
De fiecare dată când echipa din SUA solicita un hard disk pentru noul player (asemeni celui folosit de iPod), echipa japoneză venea cu ezotericul MiniDisc. Şi ori de câte ori grupul american forţa limitele pentru a impune folosirea formatului Mp3 - de fapt, standardul în SUA - divizia de PC din Japonia alegea un standard propriu, brevetat, numit ATRAC. Stringer se plângea: ,,E imposibil să comunici cu toată lumea, când ai atât de multe buncăre."
Era un dezastru.
În mai 2004, când în sfârşit Connect a debutat, dezastrul intern s-a transformat într-o catastrofă de piaţă...
Ce s-ar fi întâmplat, dacă Sony ar fi excelat la capitolul colaborare? Atunci lupta dintre Sony şi Apple ar fi fost mult mai strânsă, iar finalul imprevizibil.

Concluzia este următoarea: în desfăşurarea activităţilor organizaţionale complexe, colaborarea eficientă este adesea o cerinţă necesară pentru succes.

CAPCANELE COLABORĂRII: CUM GREŞESC OAMENII INTELIGENŢI
Aşa cum ne arată evoluţia produsului Sony Connect, manageri inteligenţi pot eşua foarte uşor când vine vorba de colaborare. De fapt, multe companii cad într-o serie de capcane, pe terenul colaborării.

Colaborarea pe un teritoriu ostil
Sony a picat în capcana colaborării pe un teritoriu ostil. Unele organizaţii nu sunt structurate să colaboreze, iar proiectele care necesită colaborarea se lovesc foarte curând de ziduri. Sony era o companie descentralizată, ale cărei divizii aveau orgoliul de a se concura între ele...
Capcana constă în a te iluziona că centrele de profit concurente pot colabora şi pot lansa proiecte ambiţioase în astfel de medii receptive.

Colaborarea exagerată
În mod surprinzător, o altă capcană este tendinţa de a colabora în mod exagerat. Un alt exemplu, atunci când giganticul British Petroleum (BP) a început să promoveze colaborarea interdepartamentală, liderii au încurajat formarea unor reţele între centrele dispersate în teritoriu, dar concentrate asupra aceloraşi zone de interes...
Capcana constă în faptul, că atunci când liderii promovează colaborarea în cadrul companiilor pe care le conduc, ei obţin mai mult decât anticipează; adesea oamenii exagerează.

O posibilă soluţie ar fi: COLABORAREA DISCIPLINATĂ
Cum reuşesc liderii să evite aceste capcane şi să inculce acel tip de colaborare care duce la marea performanţă? Răspunsul, aşa cum am descoperit, reprezintă un set de principii pe care eu l-am numit colaborare disciplinată. Înainte de a discuta despre aceste principii, să definim ce înseamnă colaborarea - în viziunea acestei cărţi.

Definirea colaborării
Colaborarea interdepartamentală apare atunci când oamenii care provin din departamente diferite lucrează împreună în echipe combinate, pentru a îndeplini o sarcină comună sau pentru a-şi oferi uneia alteia un ajutor important...
În paginile acestei cărţi, mă concentrez în mod direct asupra colaborării în interiorul unei companii, nu în afara ei. Cartea mea se referă la colaborarea dintre unităţile organizaţiei - inclusiv divizii, centre operaţionale, linii de producţie, sucursale zonale, fabrici şi birouri de vânzări dintr-o companie. Este o ***colaborare care acoperă întreaga companie***. În cazul guvernelor, echivalentul se referă la colaborarea dintre instituţiile guvernamentale, agenţii şi alte organisme ale guvernului.

Interviu cu Ion Caramitru

MUZEUL ȚĂRANULUI ROMÂN

Autor: Horia Bernea
Editura Litera

Interviu de Virgiliu Hodorogea
realizat în cadrul târgului de carte Gaudeamus 2012

Bună seara domnule Ion Caramitru. Vă rog să ne faceți o succintă prezentare a albumului MUZEUL ȚĂRANULUI ROMÂN, lansat astăzi la Gaudeamus 2012.
M-am prezentat aici, la acest târg, invitat fiind de realizatorii acestui album, editura Litera, care a invitat şi realizatorii albumului, angajații de la Muzeul Țăranului Român. Acest muzeu este unul dintre cele mai vii muzee pe care România le are. Cu cât este mai autentic cu atât este mai viu, în sensul cel mai exact al cuvântului. Albumul conține imagini, comentarii şi un istoric al acestui muzeu. Imaginile sunt absolut superbe şi are, cum s-ar spune, pe "vino încoace", pentru că te trimite direct la gândul de a te duce la muzeu dacă nu ai mai fost sau chiar să te mai duci odată măcar, pentru că acest muzeu este într-o efervescență creatoare deosebită, încă de pe vremea începuturilor lui, când Horia Bernea îi creea structura de bază.

Eu recunosc, ştiu foarte puține lucruri despre începuturile acestui muzeu. Puteți să ne spuneți în câteva cuvinte pentru cei ca mine despre aceste începuturi ale muzeului?
În primul rând clădirea, care a fost ridicată de Al. Tzigara-Samurcaş cu eforturi deosebite şi cu, aş spune, sacrificiul sănătății şi vieții lui, neavând bucuria să fi terminat construcția înainte să se pensioneze sau să îmbătrânească. Totuşi, Muzeul Țăranului Român a fost ridicat, a funcționat ca atare până când regimul comunist a venit şi, trecând şi prin alte transformări, a devenit până la urmă, la inițiativa cuplului Ceauşescu, Muzeul de Istorie al Partidului Comunist Român.

O trecere destul de brutală.
Brutală şi rea. Mai mult decât atât, clădirea mai mică, care era clădirea directorului muzeului şi administrația muzeului, a fost folosită de securitate cu o mare bucurie până în '89, iar mai ales în perioada Războiului Civil din Spania trimitea salutul şi făcea propagandă regimului comunist european. Apoi a fost folosit de consiliul de securitate intens, ca după '89 să fie eliberată şi să mai treacă şi prin alte transformări. Vorbind de clădirea mare a muzeului, aceasta, imediat după '90, cu larga participare a Ministerului Culturii de atunci, a domnului Pleşu şi a mea, a fost înapoiată Muzeului Țăranului Român şi dată în custodie creatoare lui Horia Bernea.
A doua clădire, cea mică, nu a putut fi recuperată decât în perioada mea de ministeriat, mai precis în '98 când, prin intermediul unei Hotărâri de Guvern pe care am inițiat-o, clădirea a revenit muzeului, iar acum face parte din muzeu.

Deci, au fost necesari opt ani de libertate.
Opt ani de aşteptare.

Ştiu că dumneavoastră v-ați ocupat atunci, în acel mandat, şi de Muzeul Satului. Ce puteți să ne spuneți despre acest lucru?
Am putut folosi banii Ministerului Culturii cu prioritate pentru Patrimoniul Național, care cuprindea nu numai muzeele dar şi clădirile de patrimoniu, siturile istorice şi arheologice. Am reuşit să avem un buget de excepție, am creeat Programul Național de Restaurare a Monumentelor şi, evident, automat aceste muzee păstrătoare de monumente istorice, mobile sau imobile, au intrat în programul de priorități, aşa încât nu numai Muzeul Țăranului Român, nu numai Muzeul Satului din Bucureşti, dar şi muzeele importante din țară, cum ar fi Muzeul de Istorie din Cluj-Napoca şi multe altele, au primit sprijin de la ceea ce am putut eu să fac atunci.

Vă mulțumesc foarte mult pentru sprijinul dumneavoastră acordat tuturor muzeelor în perioada în care ați ocupat această importantă funcție publică, de Ministru al Culturii, şi vă aşteptăm în continuare cu finalizarea lucrărilor la Teatrul Național din Bucureşti.
Cam într-un an şi jumătate va fii complet gata. Până atunci, însă, treptat, treptat, lucrurile încep să fie vizibile. Sunt săli care se deschid şi vom juca în ele.

Din dragoste pentru cultură, din dragoste pentru români, domnule Ion Caramitru vă mulțumesc foarte mult.
Şi eu vă mulțumesc. La revedere.

Interviu cu Preşedintele Ion Iliescu

PLANETA PLINĂ, FARFURIILE GOALE
noua geopolitică a deficitului de hrană

Autor: Lester R. Brown
Editura Tehnică

Interviu de Virgiliu Hodorogea
realizat în cadrul târgului de carte Gaudeamus 2012

Bună ziua domnule Preşedinte Ion Iliescu. Ne-aţi spus să nu punem întrebări politice, fapt pentru care am să vă rog să-mi răspundeţi la doar două întrebări legate de cartea lui Lester R. Brown - PLANETA PLINĂ, FARFURIILE GOALE - noua geopolitică a deficitului de hrană. Am notat din discursul dumneavoastră de la lansarea acestui volum două probleme: Eco-Economia şi Planul B. Având în vedere că foarte puţini oameni reuşesc să-şi dea seama de importanţa apei dulci la nivel planetar pentru că, practic, şi agricultura pleacă tot de la consumul de apă dulce, aşa cum aţi subliniat atât dumneavoastră cât şi ceilalţi participanţi care au luat cuvântul la această lansare de carte. Cum vedeţi pentru România o posibilă Eco-Economie strict pentru apă şi în acest sens un posibil Plan B, pentru că avem foarte multe devieri de cursuri de apă datorită hidrocentralelor construite pentru a produce energie electrică verde, evitând să producem această energie mai degrabă cu centralele eoliene care nu deteriorează sub nicio formă mediul? Care este părerea dumneavoastră despre această problemă prezentă în România şi care consideraţi că ar putea fi un eventual Plan B?

Noi, deşi avem o reţea densă de râuri şi la prima vedere apărem ca o ţară bine dotată din acest punct de vedere cu o reţea hidrografică bogată plus Dunărea, fluviul principal în Europa cu excepţia fluviului Volga, fluviu care este şi o cale de navigare internaţională, dar Dunărea pentru noi este marginală. Deci, gradul ei de utilizare este mic. Sistemele de irigaţii care au funcţionat o vreme cu apă din Dunăre erau foarte costisitoare şi acum n-ar mai putea să fie susţinute, pentru că avea un consum enorm de energie pentru pomparea apei la 100m. Noi, o vreme, chiar şi după '89, asiguram apa la hidrofor, deci era pompată din Dunăre, deci era costul investiţiei pentru staţia de pompare foarte mare, consumul de energie pentru ca să pompeze apa era mare, dar la hidrofor apa era gratis pentru utilizatori. Utilizatorii erau nişte entităţi economice care aveau în spate IASeurile şi CAPeurile. CAPeurile au cam dispărut, fărâmiţarea suprafeţelor de pământ a creeat probleme. Cu unu, două, trei hectare de pământ este greu să te descurci într-o agricultură modernă. Deci, acum statul nici măcar nu şi-ar mai putea permite să mai finanţeze, să subvenţioneze apa. Va trebui să fie suportate toate costurile ei de către utilizatori, aceasta fiind una dintre probleme. O investiţie raţională pentru noi ar fi canalul de la Siret, Siretul fiind cel mai mare bazin hidrografic din ţară care vehiculează 7-8 miliarde m3 de apă / an. După el urmează Mureşul şi Oltul, ca bazine mai importante din România. Din cele 7-8 miliarde m3 de apă / an 1 miliard s-ar putea transfera spre sud, am ales zonele Vrancea, Buzău, spre Brăila. Este un sistem care foloseşte panta apei, fără pompare. Deci, apa merge gravitaţional de la Siret, din zona Adjud de unde s-a făcut priza de apă, până în sud. Nu s-a terminat această lucrare care este o lucrare raţională, Canalul Siret - Bărăgan.

Acesta ar putea fii un posibil Plan B?

Planuri B sunt multe. Acesta este un proiect posibil, un obiectiv posibil care trebuie urmărit pentru a acoperi o nevoie într-un an hidrologic cu probleme aşa cum a fost anul 2012, fără ploi de primăvară, de vară sau de toamnă. Alimentarea de iarnă cu apă este slabă. Deci, din aceste considerente orice asemenea lucrări sunt binevenite. Amenajările hidrologice nu sunt de combătut. Hidrocentralele sunt binevenite. Să ne dorim să avem posibilităţi pentru a folosi mai mult

hidrocentralele. Nu sunt de combătut.

Totuşi, au existat distrugeri din punct de vedere ecologic pentru eco-sistemele din jurul hidrocentralelor.
Da, dar aceasta este altă treabă. Sigur, orice are partea sa pozitivă dar şi efecte secundare care pot fi discutabile, dar nu se poate fără.

Legat de Eco-Economie doresc să vă măi întreb un singur lucru. Am avut o situaţie în România chiar acum 48 de ore legat de importurile de fructe din Turcia care prezintă nişte probleme grave. Ştiu că înainte, în România, se verificau foarte bine alimentele care se importau la nivel naţional. Mai există aşa ceva în clipa de faţă, s-a continuat cu acest sistem de control?
Nu cunosc practica, dar este obligatoriu acest lucru. În orice stat civilizat acest lucru se practică, adică controlul se face nu numai pentru mărfurile din import dar şi pentru cele autohtone. Controlul sanitar, controlul stării de sănătate a produselor alimentare este obligatoiu.

Vă mulţumesc pentru interviu.

Atunci am realizat, dacă vă amintiţi în 1995, ceea ce am numit "Momentul Snagov", când am reuşit timp de patru luni de zile să adunăm reprezentanţii tuturor partidelor de atunci, care erau în număr de 14

Interviu cu Preşedintele Ion Iliescu realizat de Virgiliu Hodorogea
după lansarea volumului Exerciţii de libertate - Autor: Adrian Năstase în standul editurii Litera - Gaudeamus 2012

Bună ziua domnule Preşedinte Ion Iliescu. Ce puteţi să ne spuneţi despre evoluţia democraţiei în România în ultimii 4 ani sau mai exact în ultimii 8 ani?
Nu este locul potrivit pentru analize de această anvergură.

Foarte succint.
Trecem printr-o perioadă frământată şi pentru noi şi la nivel internaţional, şi la nivel european. Uniunea Europeană, precum vedeţi, se zbate cu multe probleme şi nu găseşte noul echilibru. Aşa că sunt pe de-o parte efectele de ansamblu ale acestei evoluţii, iar pe de altă parte ele sunt problemele noastre interne şi lipsa de coerenţă în structurile statului nostru. Sunt cele trei instituţii de bază: Parlamentul, Guvernul şi Preşedintele. Din păcate s-a rupt firul de câţiva ani de zile în acţiunea convergentă a celor trei instituţii. Forţa statului constă tocmai în capacitatea de a face să se armonizeze eforturile şi acţiunile celor trei instituţii şi o convergenţă totală în urmărirea unor strategii naţionale care să unească toate forţele. Ori, din păcate noi în ultimii ani de zile am asistat la fracturi, aceasta ne-a costat şi ne va costa în continuare până vom reuşi să refacem acest echilibru.

Trebuie să aşteptăm o sinergie, o colaborare a tuturor forţelor politice implicate în România?
Sigur, nu totdeauna este simplu acest lucru. Am cunoscut asemenea situaţii şi în trecut şi în primii ani de după '90. Atunci am realizat, dacă vă amintiţi în 1995, ceea ce am numit "Momentul Snagov", când am reuşit timp de patru luni de zile să adunăm reprezentanţii tuturor partidelor de atunci, care erau în număr de 14, alături de reprezentanţii societăţii civile şi să lucrăm împreună la o strategie comună care, dincolo de deosebirile de interese fireşti ale diferitelor partide, să găsim acel ţel comun din care s-a născut Strategia Naţională de Pregătire a României pentru Integrarea în Uniunea Europeană. Şi am făcut acelaşi lucru pentru NATO.
A fost un moment de convergenţă benefic societăţii româneşti. Din păcate nu reuşim să mai facem acest lucru. Dispar, cred eu, factorii de coagulare care să adune toate forţele.

Interviu cu Lucian Boia

De ce este România altfel?

Autor: Lucian Boia
Editura Humanitas

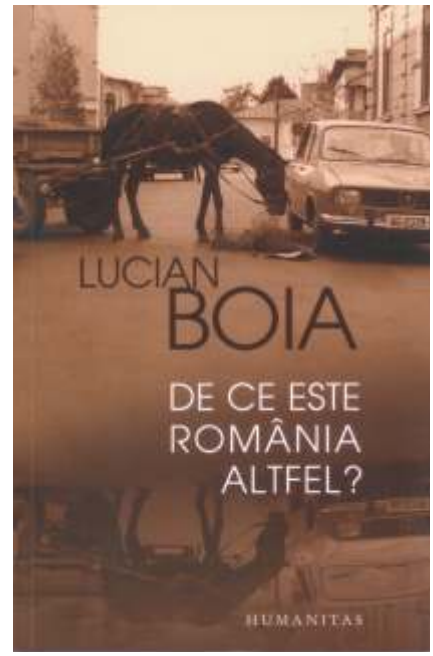
Interviu de Virgiliu Hodorogea
realizat în cadrul târgului de carte Gaudeamus 2012

Domnule profesor Lucian Boia, după cele două lansări de carte de anul trecut - "Tragedia Germaniei" şi "Franţa, hegemonie sau declin" a venit rândul acum, la Gaudeamus 2012, volumului "De ce este România altfel?". Ce ați dori să le spuneți în câteva cuvinte cititorilor pentru ca totuşi aceştia să înceapă cu această carte despre România ?
Aşa cum am arătat şi în carte, România are multe trăsături care o diferenţiază poate în mai mare măsură decât este cazul altor ţări, să spunem, de linia medie a Uniunii Europene. Şi toate se explică prin istorie pentru că altceva decât istoria nu există. Prezentul este creaţia trecutului, este creaţia istoriei. Sunt tot felul de întârzieri şi dezechilibre care s-au creat de-a lungul istoriei, care au fost amplificate încă din vremea comunismului şi au ajuns până la noi. Începând cu întârzierea formării statului, cum să spun, istoria noastră începe în secolul al XIV-lea, practic cu întemeierea Ţărilor Române, foarte târziu în raport cu celelalte ţări europene.

Credeți că ne-ar fi ajutat dacă am fi menținut Unirea de la 1600?
Cum să se menţină Unirea de la 1600? Aceea nici n-a fost o unire.

A fost măcar o încercare.
Nu a fost nici măcar o încercare de unire. Acest lucru este doar o interpretare naţională a lui Mihai Viteazul. Deci, nu a fost o unire în sensul propriu al termenului şi bineînţeles că nu se putea menţine. Nici vorbă!

Astăzi, cetatea de la Alba-Iulia este foarte vizitată, iar în planul inferior al construcției cetății s-a descoperit inclusiv un sit roman. Deci acea cetate este foarte veche ca şi cetate de luptă şi apărare.
Da sunt de acord, doar că cetatea propriu-zisă, cetatea existentă, nu este românească, ea este habsburgică.

Ştiu, dar poate ne-ar fi ajutat şi pe noi acest lucru. Credeți că ar fi putut fi o şansă la 1600?
Nu era nicio şansă ca să se facă o România. Transilvania nici nu era un stat românesc, era un stat unguresc până la urmă, ca stat, nu mă refer ca majoritate a populaţiei. Deci, unirea de la 1600, îi spunem noi unire. Ce să vă spun?

Deci, trebuie să ne gândim în continuare foarte serios la unire, pentru România, abia începând cu anul 1859?
Normal. Şi trebuie să ne gândim foarte serios la viitorul României şi să nu mai fim atât de obsedaţi de un trecut mitologizat de altfel, să fim preocupaţi de ceea ce facem astăzi şi ce este de făcut mâine cu România. Asta este problema României, faptul că nu merge bine astăzi. Să încercăm s-o facem să meargă bine mâine.

Vă mulțumesc foarte mult pentru interviu.
Şi eu vă mulţumesc.

Interviu cu Principele Radu al României

Maşinile Regelui

Autor: Principele Radu al României
Editura Curtea Veche

Interviu de Virgiliu Hodorogea
realizat în cadrul târgului de carte Gaudeamus 2012

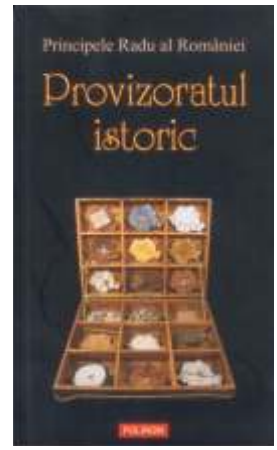
Suntem astăzi cu Alteţea Sa Regală, Principele Radu al României, cu ocazia lansării volumului său, "Maşinile Regelui", la editura Curtea Veche, în cadrul târgului Gaudeamus 2012. Am să vă solicit câteva întrebări despre acest volum şi în acelaşi timp şi despre cartea "Provizoratul istoric" pe care aţi lansat-o la editura Polirom anul trecut. În primul rând vă rog să ne spuneţi câteva cuvinte despre volumul "Maşinile Regelui".
"Maşinile Regelui" este un volum puţin ieşit din comun datorită marii pasiuni pe care Majestatea Sa a avut-o pentru volan. Este şi un hobby, deci o chestiune, să-i spun, personală, dar şi un interes împărtăşit de o foarte mare parte din societatea românească. Cu alte cuvinte, cei pasionaţi de volan sunt mulţi şi este neobişnuit ca printre ei să se numere şi Majestatea Sa. Drept pentru care volumul editat de Curtea Veche a înregistrat un foarte mare succes de la bun început, succes care se datorează şi extraordinarelor fotografii pe care cartea le are, fotografii care sunt practic publicate pentru prima oară, un şir de o sută - două sute de fotografii complet inedite, care ilustrează puţin prin intermediul maşinii şi viaţa Majestăţii Sale, tinereţea în România, exilul şi pe urmă reîntoarcerea la Palatul Elisabeta.

Ceea ce am remarcat în mod deosebit a fost şi filmul care s-a realizat şi în care se vede că Majestatea Sa şofează de la o vârstă foarte fragedă şi nu numai atât, se pricepe foarte bine şi la partea de mecanică a maşinilor, fiind astfel unul dintre puţinii demnitari de rang înalt care să se priceapă atât de bine la acest lucru, iar în clipa de faţă ştim că Majestatea Sa este şi cel mai în vârstă demnitar al Europei. Ce puteţi să ne spuneţi despre aceste lucruri?
Longevitatea Sa este o extraordinară mândrie pentru România. Îl pune în anumite împrejurări unice pe care nimeni altcineva de pe întregul mapamond nu le-a mai trăit. România are probabil cel mai longeviv Rege pentru că, fiind proclamat Rege la vârsta de 6 ani şi ajungând astăzi la vârsta de 91 de ani, numără în spate 85 de ani de la propria încoronare, ceea ce nu s-a mai întâmplat cu niciun Rege din niciun timp istoric, nicăieri în lume. Pe urmă, de asemenea, îl recomandă ca pe un om cu o extraordinar de mare răbdare şi cu o neclintită încredere în convingerile sale şi în principiile în care crede. De aceea cred că Majestatea Sa este şi atât de mult respectat de către oamenii de pe toate meridianele.

Am găsit în volumul "Provizoratul istoric" un capitol legat de diplomaţia regală şi aici aş dori să punctaţi câteva idei despre acest lucru pentru că spuneaţi în acel capitol că va urma şi o carte despre diplomaţia Casei Regale.
"Provizoratul istoric" este o oglindă a felului în care statul ca atare ar trebui să fie şi felul în care oglinda ni-l înfăţişează de fapt astăzi nouă, românilor. Cartea încearcă în cuvinte simple, fiindcă nu se adresează academicienilor sau profesorilor de istorie ci omului obişnuit care are nevoie să înţeleagă la ce bun să mai ai astăzi într-o lume complet liberă şi democratică o istituţie care se mai numeşte stat, să explice că una este să fii democratic, adică să ai alegeri, să ai partide, să ai Parlament, să ai Guvern, să ai

administraţie centrală şi locală aşa cum trebuie să fie, aşa cum este în toată Uniunea Europeană şi alta este să te simţi un cetăţean liber. Pentru ca libertăţile tale să fie respectate precum şi demnitatea ta şi mândria ta de om, pentru aceasta trebuie ca naţiunea să se simtă aşa cum se simte o familie, având un model, având pe cineva care-l reprezintă sau o reprezintă în mod demn şi pe cineva care să-ţi dea încredere. Adică statul, cu alte cuvinte, nu este doar o alcătuire de instituţii, el este şi un fel de, simbolic vorbind, părinte pe care orice copil sau om îl are în viaţa de familie, iar naţiunea este şi ea o familie, doar că ea este mult mai mare, având 22 milioane de oameni iar ei, la rândul lor, au nevoie să se simtă reprezentaţi de cineva.

Cum vedeţi situaţia în actualul context general european, având în vedere faptul că s-a dorit tot mai mult să se rupă statele, în sensul dispariţiei mai întâi a graniţelor, după care a urmat şi partea care nouă, românilor, ni s-a părut periculoasă şi anume regionalizarea, mai ales că ştiu faptul că Familia Regală din România are relaţii de rudenie şi relaţii diplomatice cu Casa Regală Britanică, iar o parte dintre membrii Casei Regale Britanice vizitează frecvent România, existând o dragoste aparte pentru Transilvania.
Lucrurile stau foarte simplu, libertăţile şi democraţia trebuie să consolideze ţara şi nu să o dizolve.

Vă mulţumesc pentru interviu.

Diplomat Mircea Malița

Jocuri pe scena lumii

Conflicte, negocieri, diplomație

Autor: Mircea Malița
Editura: C. H. Beck

Consilier al primei Misiuni permanente a României pe lângă ONU (1956-1961);
Director al Direcției culturale din cadrul Ministerului Afacerilor Externe (1961-1962);
Ministru adjunct pe probleme ONU și al organismelor internaționale (1962-1970);
Ministru al învățământului (28 februarie 1970-13 octombrie 1972);
Consilier pentru probleme externe și ministru de stat, membru al consiliilor pregătitoare ale conferințelor mondiale ale ONU pentru populație, știință și tehnologie, pentru dezvoltare (1974-1979).

A fost ambasador al României în Elveția și la ONU (Geneva) (1980-1982), apoi în SUA (1982-1984), de unde a fost rechemat în 1984 și îndepărtat din toate funcțiile publice.

Mircea Malița este unul dintre membrii fondatori, în 2009, ai organizației neguvernamentale 'Clubul de la București', al cărei președinte este fostul șef al statului Ion Iliescu.
Membru corespondent (1 mart. 1974) și membru titular (18 dec. 1991) al Academiei Române.

Prefața volumului "Jocuri pe scena lumii - Conflicte, negocieri, diplomație":
Folosirea cuvântului "joc" pentru a descrie activitățile atât de legate de viața omenirii cum sunt conflictele, negocierile și diplomația nu este o simplă metaforă. Gânditori ca Huizinga sau Callois ne-au obișnuit să vedem în jocuri concepte filozofice capabile să ofere o viziune coerentă a istoriei. Nici scena lumii nu este doar o metaforă teatrală shakespeareiană sau una poetică eminesciană, atunci când contemplăm zilnic la televizor imagini din teatre de război sau din săli de negocieri diplomatice, mișcându-se pe întreaga hartă a planetei devenită o imensă scenă rotativă. Mai mult decât o metaforă, jocul este în modelele matematice orice competiție dominată de reguli, susceptibilă de tratament rațional. Cititorul va avea prilejul să facă cunoștință cu aplicarea teriei jocurilor și a modelelor matematice în relațiile internaționale (în partea întâi a cărții) și să constate că ele nu pretind mai multe cunoștințe decât cele obținute în liceu.
Legătura indisolubilă între conflicte, negocieri și diplomație creează probleme pentru prezentarea lor teoretică și practică. Atâtea trăsături le sunt comune încât repetiția este inevitabilă. Negocierile și medierea apar în stările conflictelor ca remedii posibile, dar sunt și parte din capitolul independent al negocierilor care susține activitățile de cooperare sau istoria profesiunii diplomatice. Cum să nu evoci aceleași evenimente și figuri ilustrative în fiecare din cele trei părți ale cărții?
Cum să nu faci referință și la teoriile relațiilor internaționale care încearcă să explice conflictele, dar care oferă și ideile necesare pentru conceptualizarea negocierii sau practica diplomației?
Nu m-am ferit de repetiții cu riscul de a deranja linearitatea expunerii. M-am gândit că cele trei părți ar putea fi alese și citite separat și că în procesul înțelegerii un dram de redundanță poate fi folositor.
Cui se adresează cartea?
Inițial o vedeam în mâna unui elev, student sau doctorand, cercetător sau a unui diplomat în funcție sau în expectație. Dar pe măsură ce ea prindea formă, cititorul se desprindea din largul public de spectatori ai scenei lumii care doreau să vadă, dincolo de mișcările actorilor, ce piesă joacă ei și să treacă pragul de la imagine la sens.
Nu numai că subiectele celor trei părți ale cărții se întrepătrund, se intersectează sau chiar se suprapun, dar ele invită să scoatem la iveală idei ce joacă rolul unui fir roșu ce le străbate pe toate. Aici repetiția se face cu o și mai mare insistență.
Primul fir este dat de o metodă, rezultată din analiza negocierilor și diplomației inovative, *constând în teoria sau mai degrabă abordarea "interesului comun".* Cititorul o va întâlni drept concluzie a mijloacelor de a stinge sau preveni conflicte, la ducerea cu succes a unei negocieri și la misiunea silențioasă și perseverentă a diplomatului.
Nu neg faptul că pot fi propuse și alte abordări, dar ader fără reținere și cu convingere, pe baza experienței personale, la eficiența proiectului comun, ilustrat și în procesul de naștere și unificare a Europei unite.
Al doilea fir este furnizat de modul în care *cuplul opușilor inseparabili civilizație/cultură acționează în trei domenii.* Unii consideră conflictele, negocierile sau diplomația activități bazate pe știință rațională și tehnici universale. Au dreptate. Alții văd în ele arte, intuiții și talente speciale. Au și ei dreptate. Explicația acestei dualități stă în faptul că toate beneficiază de rezultatele civilizației unice și concomitent de oferta culturilor diverse. Dimensiunea culturală apare cu toate resorturile ei în explicarea conflictelor, mai ales a celor predominant identitare (în partea întâi a cărții): este, de asemenea, prezentă în stilurile diferite ale negocierilor (partea a doua a cărții), care sunt și stilurile diplomației a cărei primă vocație este negocierea (partea a treia a cărții).
Ultimul fir, în vederea autorului, este *vocația de pace a profesiunii diplomatice*, formată într-o istorie îndelungată devastată de războaie neîncetate (partea a treia a cărții), în căile pașnice practicate de negociatori (partea a doua) și evitarea pragului violent și sângeros a conflictelor (partea întâi).
O privire asupra istoriei, văzută din perspectiva omniprezentului diplomat, mi-a părut necesară, într-o perioadă în care omenirea nu-și dă seama că în timp ce se atașează cu ardoare noului în cunoaștere și în realizările tehnice, pe alt plan repetă erori și perpetuează dezastre, în ciuda unei experiențe care înțeleasă mai bine, ar putea să o sfătuiască altfel.

PARTEA A III-A
DIPLOMAȚIA
Capitolul 3 - Renașterea
Fragment pagina 264

Evoluția instituției de ambasador rezident este lentă, dar sigură. În curând, apare, ca personaj subordonat ambasadorului, secretarul permanent. El exista și era foarte activ în diplomația temporară, întrucât ambasadorul numit pentru rang și reprezentativitate avea nevoie de un expert (lingvist, jurist sau cu experiență de negociator) ce era trecut în actele acreditare. La început, alți membrii ai misiunii permanente nu existau, ci doar personalul de serviciu, angajat personal și pe socoteala ambasadorului. Primul care a apărut a fost bucătarul. Roma era în continuare centrul diplomatic cel mai activ al peninsulei italiene. Imaginea publică a papilor după 1500 e pregătită de cei treizeci de ani în care "papii politici" au ocupat scaunul pontifical. În fișa fiecăruia din ei figurează realizările de seamă și gestiunea oneroasă a unor oameni care au pus puterea și interesele materiale înaintea celor spirituale: Sixtus al IV-lea de la Rovere (1471-1484), Inocențiu al VIII (1484-1492), Alexandru al VI-lea (Borgia) (1492-1503), Iulius al II-lea (1503-1513), Leo al X-lea (1513-1521).
Barbara W. Tuchman, în cartea sa The March of Folly. From Troy to Vietnam (A. Knopf, NY, 1984), pune la loc de frunte pe papii Renașterii, ca ilustrare istorică a nebuniei sau prostiei, pe care am putea-o defini ca acțiune asiduă contrară propriilor interese. Titlul capitolului este: "Papii Renașterii provoacă secesiunea protestantă: 1470-1530". Pe trei din cei șase considerați îi privește ca oameni abili și cu voință puternică: Sixtus al IV-lea (1471-1484), Alexandru al VI-lea (1492-1503) și Iulius al II-lea (1503-1513). Nu aceleași caracteristici le au după părerea ei ceilalți trei: Inocențiu al VIII-lea (1484-1492), Leon al X-lea (1513-1521) și Clement al VII-lea (1523-1534).
Ce forme ale nebuniei desprinde autoarea în studiul celor șase papi? În primul rând faptul că atitudinea lor față de putere și comportamentul le-au fost modelate de obiceiurile și mediul vremii, într-o măsură neobișnuită. Dar determinanții locali trebuie trecuți prin sită, pentru a obține factorii constanți. Se observă că trăsătura lor nu a fost atât urmarea unor politici contra intereselor lor, cât respingerea stăruitoare a tot ce le-ar fi fost favorabil. ,,Desconsiderarea mișcărilor sau sentimentelor din jurul lor a fost nebunia primară. Erau surzi la nemulțumiri, orbi la ideile alternative ce se nășteau, impenertabili la provocări, neinteresați de consternarea ce o provoca proasta lor conduită și de mândria crescândă față de gestiunea lor proastă, ficși în refuzul schimbării, încăpățânați în mod stupid să mențină un sistem corupt." Urma ,,extravaganța grotească și obsesia câștigului personal". Clement al VII-lea, întrebat de ce pune puterea temporară a papalității înaintea intereselor Bisericii Adevărate, care cere o pace a creștinătății, ar fi răspuns (pentru toți șase) că procedând astfel s-ar fi ruinat până la ultimul bănuț ,,neputând să salveze nimic pentru el". Autoarea vorbește și pentru celelalte cazuri de nebunie politică: ,,Când interesul privat este pus înaintea interesului public, și ambiția, lăcomia și vraja exersării puterii determină politica, interesul public pierde cu necesitate, niciodată mai evident ca în nebunia continuă de la Sixt la Clement."
A treia nebunie este iluzia permanenței și inviolabilității puterii statului propriu:,,...ei n-au avut simțul unei misiuni, nu au oferit un ghid religios și nu au adus vreun serviciu moral lumii creștine."
Cartea este scrisă pentru diplomați și oameni politici, care decid în materie de pace și război, iar cele trei forme ale nebuniei papilor sunt după autor ,,independente de timp și recurente în guvernare".

Fragment pagina 269

Cealaltă școală contemporană, a diplomației venețiene, are și ea critici. În literatura engleză de pildă, diplomația Bizanțului și a Italiei sunt privite cu rezervă, acuzate de o moralitate îndoielnică și deefecte ușoare, superficiale. Nicolson e în primul rând îngrozit de climatul politic conspirativ, misterios, plin de intrigi al regimului aparent colectiv, în realitate tiranic, al Veneției. Dacă însă examinăm formidabila mașină diplomatică pusă în slujba acestei mari puteri maritime și comerciale, invidiată de toată Europa, nu putem nesocoti meritele sale.
Venețienii au organizat o arhivă diplomatică uriașă, care a supraviețuit. Sunt păstrate într-o ordine neschimbată rapoartele tuturor diplomaților venețieni, timp de peste nouă secole, între 883 și 1797. Informările (21.177 la număr) sunt indexate în rubricarii în care este oglindită toată politica continentului.
În arhivă găsim și textul italian al emisarului lui Ștefan cel Mare, care propune o alianță cu Veneția împotriva turcilor. Ștefan alesese ca sol un Paleolog din familia împărătească bizantină, ce cunoștea pe venețieni, cărora le ceruse sprijin pentru cetatea sa Moreea, ocupată de turci. Era în 1477, după bătălia și victoria lui Ștefan împotriva turcilor de la Vaslui, în timpul când Andrea Vendramin era dogele Veneției. Știm cum a decurs audiența, cum a fost ținută cuvântarea în fața Senatului, în greceşte, cum se plângea voievodul român de amăgirea suferită din partea altor principi creștini în luptele sale. ***Anunță și o știre bună: pe tronul Țării Românești va veni Vlad Țepeș,*** ceea ce întărește poziția sa. Întreabă dacă venețienii sunt de acord să facă și la Vatican același demers. Răspunsul venețienilor este prietenesc, dar ineficient. Nu acordă ajutor lui Ștefan într-un moment în care ei căutau să câștige favorurile Porții, în competiție cu genovezii.
Sunt două lucruri de remarcat în tehnica diplomatică a venețienilor. Ambasadorii aveau un cod strict de conduită. Ei nu stăteau mult la post, câte trei - patru luni, uneori șederea era prelungită până la doi ani. Dacă primeau daruri, le trimiteau toate Senatului. La întoarcere stăteau izolați 15 zile pentru a scrie raportul. Nu li se dădea voie să-și ia soțiile cu ei. Ele erau considerate indiscrete. Un bucătar bun era util pentru a evita încercările de otrăvire a ambasadorului. Cetățenii care refuzau să plece în misiuni erau pedepsiți. Recunoaștem în aceste reguli un ecou al suspiciunii și rigorii diplomației ateniene.

Din postfața volumului:

Obiectivul urmărit de autor - de a oferi cititorului o viziune asupra relațiilor internaționale, ajutându-l să răspundă la întrebarea: **"Încotro merge lumea? Încotro ne îndreptăm noi?"** - este un merit al acestei lucrări.
O bună documentare insistă asupra elementelor noi de pe scena lumii și asupra celor previzibile. Este înfățișată evoluția metodelor care, prin mijloacele existente astăzi și perfectibile mâine, pot ajuta la prevenirea și rezolvarea conflictelor, la purtarea negocierilor fructuoase și la noi unelte (concepte, metode și abordări) pentru practicarea cu folos a diplomației. Funcțiunea centrală a diplomației, negocierea, este intensă în secolul globalității și integrărilor regionale.
În partea întâi sunt confruntate zeci de teorii pentru a lămuri rădăcina *conflictelor* ce se nasc din cauze multiple.
În partea a doua, consacrată *negocierilor*, autorul arată că folosirea cuvântului "joc" nu este o metaforă, ci se bazează pe modelele matematice care definesc "jocul" ca o competiție dominată de reguli.
Cea de-a treia parte, despre *diplomație*, îl ia pe diplomat drept martor al istoriei omenirii, pe care o parcurgem în lumina unei profesiuni, constantă în vocația sa, dar care își îmbogățește continuu raționamentul și metodele.

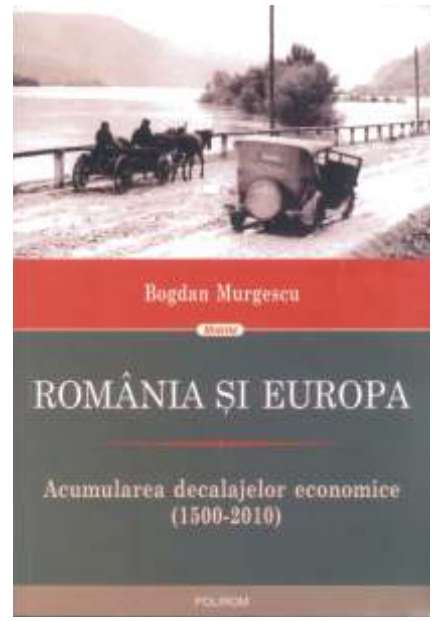
Bookfest 2010

Interviu cu Bogdan Murgescu

ROMÂNIA ŞI EUROPA

Acumularea decalajelor economice (1500-2010)

Autor: Bogdan Murgescu
Editura Polirom

Interviu de Virgiliu Hodorogea realizat în cadrul târgului de carte Bookfest 2010

Cum credeți că ar putea să ne ajute cartea dumneavoastră pe noi, cei care dorim să înțelegem problematica decalajelor economice care ne presează în ziua de astăzi față de decalajele acumulate din trecut?
Eu cred că în înțelegere sigur poate să ajute fiindcă eu asta m-am străduit. Dacă am reuşit sau nu, asta veți vedea la capătul lecturii. Soluțiile nu sunt prefabricate, soluțiile trebuie după aceea gândite.

Considerați soluțiile ca fiind în primul rând politice?
Unele sunt politice, altele sunt instituționale - subpolitice.

În contextul conducerii parțial europene, cum vedeți lucrurile?
Conducerea parțial europeană este una dintre marile şanse pentru noi, în condițiile în care gradul de competență al gestiunii româneşti a economiei este mediocru.

O considerați uneori şi depăşită?
Uneori da, uneori nu, depinde. Sigur, sunt şi excepții unde merg bine lucrurile, dar sunt zone unde mai avem de învățat.

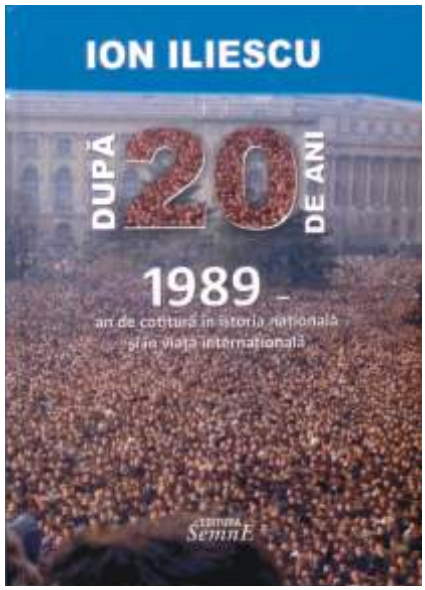

ROMÂNIA ŞI EUROPA - Acumularea decalajelor economice (1500-2010)

În loc de concluzii.
Înapoiere, decalaje şi convergențe - cinci secole de experiențe europene (Fragment)

Cele cinci secole de experiențe istorice europene pe care le-am avut în vedere au evidențiat faptul aşteptat că, per ansamblu, a prevalat tendința spre divergența nivelurilor de dezvoltare economică.
Altfel spus, decalajele au crescut de-a lungul celor mai multe perioade istorice, ceea ce înseamnă că unele țări şi regiuni au devenit mai bogate, iar altele, care din diverse motive au ratat dezvoltarea, au devenit relativ mai sărace. La nivelul de ansamblu al continentului, tendința spre o anumită convergență a prevalat doar în epoca postbelică, dar această convergență a fost întreruptă pentru o parte a Europei de criza structurală a sistemului socialist şi de colapsul regimurilor comuniste.
Tendința spre convergență ("ajungere din urmă") a fost reluată şi pentru aceste țări după ce ele au depăşit avatarurile restructurării din primă fază a tranziției postcomuniste. Aceasta a fost din nou întreruptă de criza economică din 2008 - 2010, şi acum este greu de anticipat în ce măsură şi când va redeveni realitate...
Pe de altă parte, dacă am căzut de acord asupra faptului că actualele decalaje economice s-au acumulat în timp şi că depăşirea "rămânerii în urmă" va necesita în cel mai bun caz câteva decenii, dar poate mai degrabă una- două generații, atunci rămâne problema orizonturilor de aşteptare ale oamenilor. Experiența istorică ne arată că nu este posibil să mobilizezi durabil un număr mare de indivizi doar prin promisiunea unei vieți mai bune la pensie şi/sau pentru nepoții lor; în asemenea situații, indivizii pot decide în număr mare că este preferabil să găsească soluții individuale de salvare sau să acționeze pentru politici economice alternative. De aceea, este important ca anumite rezultate de etapă să fie tangibile pentru un număr cât mai mare de indivizi într-un orizont de timp cât mai apropiat. Pentru că, nu trebuie să uităm, dezvoltarea economică nu este universul abstract al teoriilor şi formulelor magico-matematice, ci o problemă care angajează societăți complexe, instituții diverse şi mai ales oameni în carne şi oase.

Interviu cu Preşedintele Ion Iliescu

DUPĂ 20 DE ANI

1989 - an de cotitură în istoria națională şi în viața internațională

Autor: Preşedinte Ion Iliescu
Editura Semne

Interviu de Virgiliu Hodorogea
realizat în cadrul târgului de carte Bookfest 2010

Domnule Preşedinte Ion Iliescu vă rog să spuneți câteva cuvinte şi pentru cei care au participat în acele zile la revoluție.
Vă felicit în primul rând şi vă doresc să aveți satisfacție din ceea ce va urma, pentru că sunt şi momente de insatisfacție. Dar eu sper ca societatea românească să-şi găsească fibra sănătoasă necesară pentru a elimina fenomenele marginale care apar ca factori perturbatori ai vieții, ai climatului firesc, natural în care să meargă, şi fiecare se pretează la diversiuni acum, când ne preocupă alte probleme mai serioase de viață, iar ei fac jocul nu ştiu cui.

În continuare ce credeți că ar fi cel mai bine ca şi direcție pentru următoarele şase luni, după părerea dumneavoastră?
În primul rând oamenii responsabili să-şi asume acțiunile necesare la nivelul de stat şi anume de guvernare, pentru a echilibra viața economică şi viața socială. Sigur, sunt probleme grele nu numai pentru noi ci şi pentru alții, dar măsurile anticriză nu pot fi concepute ca măsuri antisociale care să lovească în marea majoritate a celor care şi aşa o duc greu. Acesta este defectul fundamental al gândirii guvernanților din ziua de azi.

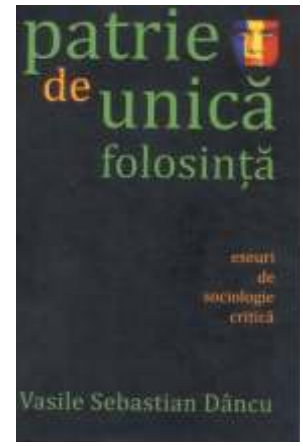
Considerați că este momentul unor parteneriate noi?
Acestea vor urma, schimbarea de direcție generală. Din păcate este o majoritate şi este o regulă a democrației parlamentare care impune o anumită culoare politică a guvernării. Ei trebuie să găsească soluțiile care să le asigure o linie de plutire, altminteri, eu cred că societatea va trage învățămintele necesare şi alegătorii români, pentru ca întreaga societate să se îndrepte pe o linie sănătoasă şi benefică celor mulți.

Va trebui să analizăm mai bine?
Cred că vor trage învățăminte alegătorii din toate aceste experiențe şi o să reintrăm în matca unei evoluții firești şi normale. Cum vă numiți?

Virgiliu Hodorogea. Vă mulțumesc.

Patrie de unică folosință
Eseuri de sociologie critică

Autor: Vasile Sebastian Dâncu
Editura Rao

"O bună perioadă de timp am crezut că ideile mele se vor întâlni cu cele ale altor oameni şi, încet, vom putea constitui o echipă pentru schimbare, un colegiu invizibil care va creşte pe zi ce trece şi va reuşi să facă ceva. Dacă nu va putea să răstoarne munții inerției, măcar va ajuta ca lucrurile mici să se întâmple, pornind de la o idee modelată pe hârtie. Pentru că scrisul este ca un fel de piatră, care nu zboară în vânt, ca vorba, el rămâne undeva în Univers. Poate fi luat de fiecare şi folosit ca o armă sau ca o cărămidă cu care sunt construite marile lucruri şi evenimente. Prima schimbare este una mică, dar importantă, cea în care începi să vezi diferit unele lucruri din jurul tău şi începe să-ți pese. Contabilizezi şi alte griji, te doare suferința din jur şi nu te mai gândeşti la comunitate ca la o ghenă şi nici la patria ta ca la o hartă, agățată pe peretele clasei întâi."

Vasile Sebastian Dâncu

Fragment din discursul autorului

Şi mie mi-e frică câteodată. Dar mi-e mai ruşine decât frică. Acest sentiment al ruşinii mă domină. Această carte am dedicat-o ficei mele pentru că am fost plecat 10 ani pe la guvern, prin senat şi ea a crescut cu tată de duminică. Şi scriu pentru ca să mă justific în fața copiilor mei. Ei o să mă întrebe la un moment dat: "tu ce ai făcut atunci când erai în acea situație?" Iar eu trebuie să spun ceva despre ceea ce am făcut atunci.

Am şi un program politic. Vă spun foarte sincer, este un program foarte complicat. Aş vrea ca prin fiecare gând al meu pe care-l exprim în scris, dacă găsesc un cititor şi acesta devine mai liber prin aceasta, acesta să fie efectul. Programul meu este încercarea de a-i face pe români mai liberi. Să scăpăm de iluziile trecutului şi de spaima de viitor.

Tot timpul sunt speriați românii la alegeri. Li se spune o spaimă de ceva. Ne-am speriat de moşierii care vor veni, după aceea ne-am speriat de comuniştii care vor reveni şi tot aşa ne sperie de fiecare dată. Aş vrea să devenim nişte oameni liberi. Să ne putem uita cu detaşare la trecut, să ni-l asumăm aşa cum este. Sunt în asentimentul domnului profesor, ar trebuie să privim istoria ca pe un fapt. Nu avem o istorie foarte frumoasă şi nicio istorie foarte urâtă, ci istoria noastră. **Națiunile se deosebesc prin modul cum îşi asumă trecutul. Şi viitorul ar trebui să ni-l asumăm printr-un proiect.** Aş vrea să văd românii că pot să se uite mai sus de portofel. Că pot să ridice privirea deasupra portofelului. Acesta nu este un lucru uşor şi eu îmi dau seama. Am constatat, cunoscând oameni politici şi cunoscând şi partea cealaltă, că noi nu iubim libertatea. **Noi, mai degrabă, ne urâm conducătorii. Acest lucru nu ne poate propulsa înainte în istorie. O să ajungem să ne omorâm simbolic sau fizic toți şefii de stat sau conducătorii în fiecare secol şi vom rămâne pe loc pentru că nu acceptăm să mergem după cineva. Când cineva ridică un steag, noi nu-l sprijinim să țină acel steag în aerul tare al istoriei, ca să spun aşa.**

Cred că ceea ce am scris aici este şi un proces verbal. Nu o să înțeleg niciodată de ce i se spune proces verbal dacă este scris. Este un proces verbal, un fel de "dare de seamă" despre viața noastră. M-am uitat ieri la televizor şi m-am gândit că-mi dă un foarte bun motiv pentru a vorbi despre acestă carte. Eu m-am uitat la Nuțu Cămătaru care pe un cal încerca să sfideze istoria, sfida viitorul, sfida autoritatea statului, era un simbol pentru asta şi

m-am gândit cum ar trebui să vorbim despre acest fapt. Toată lumea, ca în butada aceea chinezească, zicea: "ce dacă prostului îi arăți luna, el vede degetul". Toată lumea a observat în comentarii cum nu a reuşit să încalece Nuțu Cămătaru pe cal din prima. Pe de altă parte, m-am gândit că Nuțu Cămătaru nu este vinovat. Poate că el s-a săturat de oameni şi a căutat compania animalelor în prima lui oră de libertate. Istoria este întotdeauna mai complexă decât ni se pare la prima vedere. Eu aici am încercat să aduc o variantă subiectivă, dar am lucrat şi cu instrumente mai obiective, sociologice, dar este o istorie subiectivă. Încerc să dau seama pentru o falie din istoria noastră. Dacă îmi găsesc un singur cititor sunt foarte fericit. Dar am scris foarte multe din aceste texte pentru că primesc mereu pe e-mail şi pe blogul meu foarte multe mesaje de încurajare.

Multe mesaje ale unor oameni care se regăsesc în ceea ce scriu eu aici. Un fel de fericirea şi nefericirea de a-ți asuma destinul propriei națiuni, destinul propriei patrii. Există în viață această dublă raportare posibilă.

Vă mulțumesc că ați fost alături de mine în număr atât de mare şi asta vreau să vă spun că mă motivează, mă obligă şi aici poate că undeva domnul profesor a înțeles că nu sunt mândru de grănicerii mei, eu sunt dintr-o generație de grăniceri, a 8-a generație şi mă mândresc cu asta. Sigur că şi ei au mers în altă țară şi aşa cum şi eu a trebuit să lupt pe alt front, nu acolo la hotarele directe, am aflat după ce am venit de la Bruxelles, de la postul de parlamentar european, faptul că bunicul meu a fost acolo într-un lagăr la Bruxelles, dar asta am aflat numai după. Deci, am un sentiment al misiunii în care nu vă cer să mă urmați, dar vă rog măcar să mă înțelegeți şi să vă găsiți propriul proiect.

Nu putem trăi fără să avem un proiect legat de colectivitate.

Nu mai putem merge nicăieri aşa. Suntem o națiune fără proiect. Şi dacă nici noi în plan personal nu încercăm să avem un proiect atunci cred că ne învârtim în cerc.

Vă mulțumesc încă o dată foarte mult pentru atenția acordată.

Un adversar pentru preşedinte
Cetățeni speriați, politicieni morți de frică (Fragment pagina 37)

De câțiva ani mă obsedează un text scris de un călător străin despre Țările Române. Este descris acolo o situație în care se mazilea un domn la Bucureşti, undeva la mijlocul secolului al XIX-lea. Sultanul trimisese un călău care să anunțe mazilirea şi să-l dea jos de pe tron pe unul dintre domnitorii cu numele de Şuțu.

Spune acel martor străin că sultanul trimisese un călău negru care l-a prins pe domnul Tării Româneşti de gât cu un laț şi l-a târât pe jos prin sala tronului în fața întregii Adunări a Țării şi nimeni nu a intervenit, deşi erau acolo boierii şi ... gărzile, cu siguranță bine plătite. *Şi mai notează acel călător* ***"că toată lumea era înghețată de frică şi acel harap, dacă voia, ar fi putut ucide tot Bucureştiul",*** *pentru că nimeni nu ar fi ripostat.* Un terifiant tablou despre noi, un tablou pe care îl resimt, cu ruşine, aproape ca pe o problemă de biografie personală. Ca urmaş al unor grăniceri năsăudeni care timp de aproape trei secole au fost obligați de istorie să fie soldați, acest episod îl car după mine cu o ruşine percepută aproape fizic. O ruşine care nu este spălată de episodul bătăliei strămoşilor mei năsăudeni cu Napoleon de la podul de la Arcole unde, se spune, împăratul a fost impresionat de vitejia grănicerilor, fiind blocat timp de trei zile. Resimt această laşitate din istoria noastră ca şi cum ar fi o mare infirmitate a familiei mele.....

Politica bolnavă de marketing
(Fragment pagina 62)

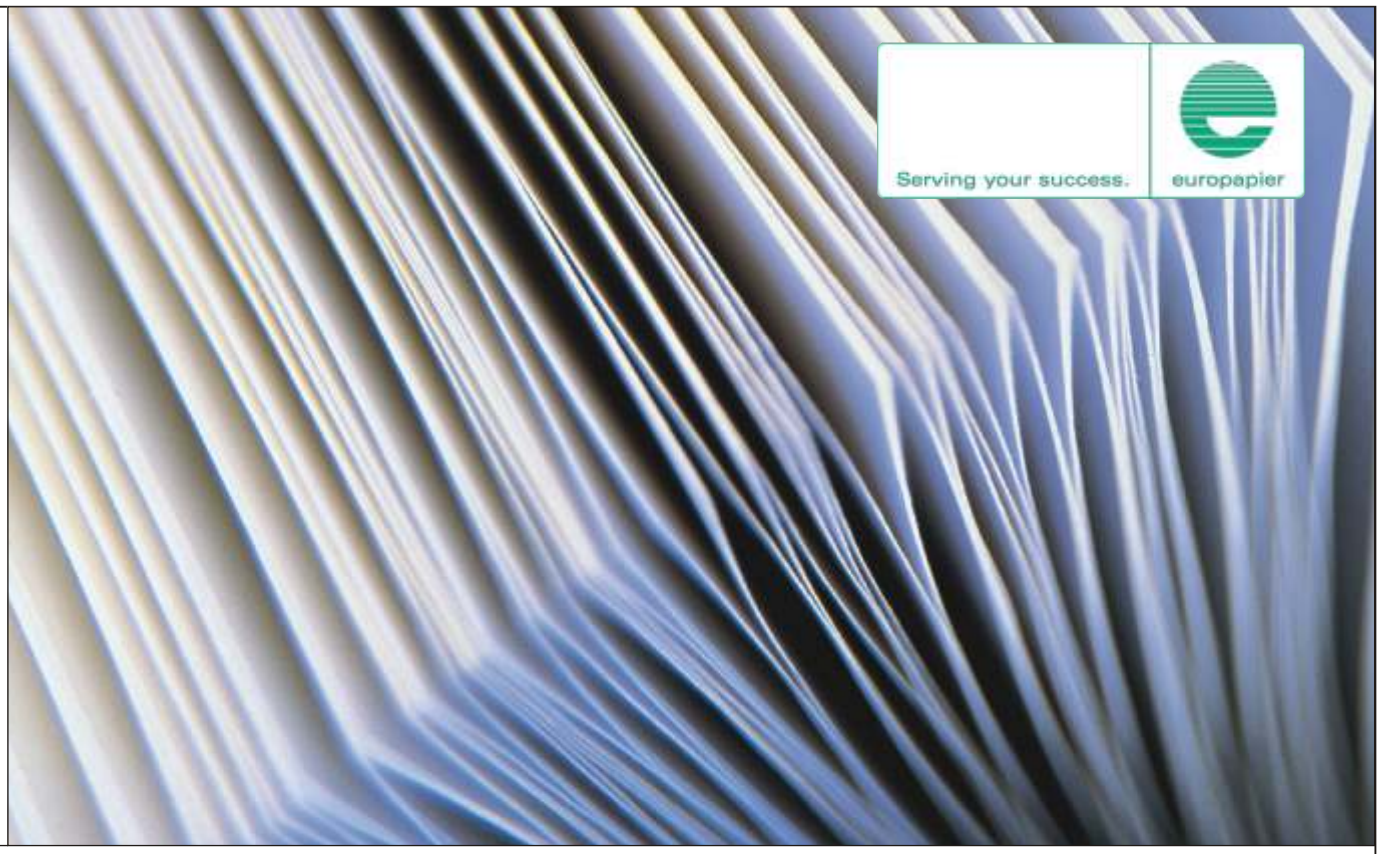
Politica s-a îmbolnăvit de marketing în ultimele decenii. S-a fardat tot mai mult cu ajutorul vopselelor oferite de cercetare şi a ajuns să fie periculoasă pentru societate, în lipsa valorilor şi a conştiinței. În multe cazuri, campania electorală este o întrecere a unor povestitori care spun pe scenă poveşti ce le sunt şoptite din culise. Cei mai mulți consultanți politici consideră, asemenea lui James Carville, strategul care l-a călăuzit pe Bill Clinton, că putem face preşedinte orice actor de la Hollywood cu condiția să aibă o poveste de spus, o poveste care să spună oamenilor ce este țara şi cum o văd ei.

Specialiştii în comunicare, acei *spin doctors* creați de neuroştiințe, sociologie şi semiologie, nu băieții universali-neşcoliți de la noi, au transformat personaje politice importante ale ultimelor decenii în adevărați naratologi. Ronald Reagan sau Bill Clinton au fost înconjurați de experți de la Hollywood, iar G. W. Bush foloseşte şi acum cuvântul *story* mai des decât orice alt cuvânt. **Ceea ce azi se numeşte *The storytelling management* este deja o teorie ce se predă la şcolile exclusiviste de economie.**

Noua tendință se opune managementului napoleonian propunând o abordare de tip *Tolstoi* pentru că, spun aceşti specialişti, ***managementul trebuie să motiveze, deci să influențeze emoțiile angajaților sau publicului şi cel mai uşor mod de a te apropia de inima oamenilor este să spui o poveste.***

Şi reporterii au început să fie influențați de ceea ce se numeşte ***jurnalism narativ*****, iar psihanaliştii au pus la punct deja *terapii narative.*** Până şi sociologia a inventat un capitol al sociologiei povestirii vieții, cu tot mai mare succes la tinerii cercetători.....

Europapier: Serving your success.

Hârtie Offset
MASTERPRINT

LWC
ULTRA MAG, ULTRA LUX,
UNO WEB

Hârtie de ediţie
NEWSPRINT

Hârtie cretată
CHORUS STYLE,
CHORUS LUX, MASTERCOAT

Hârtie pentru etichetă
NIKLASELECT,
NIKLAKETT CLASSIC FORTE

Cartoane cromo (G.C.)
MASTERBOARD GC1,
MASTERBOARD GC2

Cartoane duplex (G.D.)
MULTICOLOR SPEZIAL,
MULTICOLOR MIRABEL,
HIQ GD2

Cartoane triplex (G.T.)
MULTICOLOR BELVEDERE

Hârtie autocopiativă
GIROFORM

Cartoane de legătorie
LUXLINE, PRINTLINE,
GRAUKARTON

Design sheets
SMOOTH, COLOR SMOOTH,
EMBOSSED, ECO, METALLIC,
TRANSPARENT, SYNTHETIC,
ROLE PLOTTER, TOP STYLE

Design packaging
PLICURI,
PUNGI PENTRU CADOURI,
CUTII PENTRU STICLE DE VIN

Europapier brands
EUROBASIC, OFFICE

Mill brands
IQ SELECTION, IQ PREMIUM,
IQ ALLROUND, IQ ECONOMY

OEM
KONIKA MINOLTA,
HEWLETT PACKARD

Hârtie imprimantă matriceală
EURO LISTING

Office specials
COLOR COPY, IQ COLOR,
ROLE COPIATOR

Hârtie kraft
MG, MF, RIBBED, STARKRAFT,
CARTON ONDULAT

EUROPAPIER ROMÂNIA - A1 Park Industrial - Hala F1 Autostrada Bucureşti - Piteşti km 13 Sat Dragomireşti Deal, Comuna Dragomireşti Vale Județul Ilfov tel. 021.352.56.05 fax. 021.352.57.27

www.europapier.ro
www.paper-selector.com

Serving your success. europapier

Consultanță
Expertiză
Service

SPECIALISTUL PENTRU HÂRTIA SUCCESULUI TĂU!

Partenerii noştri nu aşteaptă decât ce este mai bun de la Europapier! Acesta este motivul pentru care, zi de zi, vă demonstrăm de ce Europa Centrală şi de Est ne-a făcut comerciantul de hârtie lider: o pasiune de neegalat pentru inovaţie, o selecţie fără compromisuri a produselor şi a partenerilor de afaceri, consultanţă rapidă şi responsabilitate faţă de mediul înconjurător.

Spiritul nostru de echipă şi angajamentul pentru succes au asigurat satisfacţia clienţilor noştri.

Aflaţi mai multe despre Europapier accesând pagina web **www.europapier.com**

Interviu cu Preşedintele Emil Constantinescu

Gaudeamus 2010

Parteneriatul strategic dintre România şi S.U.A.

Autor: Nicolae Toboşaru
Editura Presa Universitară Clujeană

Interviu realizat de Virgiliu Hodorogea cu ocazia lansării volumului Parteneriatul strategic dintre România şi S.U.A. în cadrul târgului de carte Gaudeamus 2010

Bună ziua domnule Preşedinte Emil Constantinescu. Vă rog dacă puteți să-mi răspundeți la câteva întrebări în legătură cu volumul "Parteneriatul strategic dintre România şi S.U.A.", recent lansat la Târgul Gaudeamus 2010.
Bunicii noştri spuneau că i-am aşteptat pe englezi sau pe americani şi primii au sosit ruşii după Al Doilea Război Mondial. Dacă puteți comenta acest lucru mai ales pentru faptul că în această carte este vorba de strategia României pentru intrarea în alianța NATO. De asemenea, cum considerați că a evoluat acest parteneriat cu Statele Unite în cei 14 ani care au trecut de la sosirea Preşedintelui american Bill Clinton la Bucureşti şi care considerați că sunt perspectivele în continuare?

Țările de mărime mică şi medie trebuie totdeauna să țină cont de liniile mari ale politicii globale. La sfârşitul celui de-Al Doilea Război Mondial, la Yalta, s-a stabilit o împărțire a lumii între învingători care nu s-a depărtat în linii esențiale, cel puțin în prima fază, de cea de la sfârşitul Primului Război Mondial. În această împărțire, România a căzut în zona de influență sovietică pentru că americanii aveau cu totul alte interese în acel moment. Dacă ne plasăm exact în acel moment al conferinței de la Yalta, americanii erau sub presiunea războiului din Japonia. Singurul lucru care îi interesa era să obțină de la ruşi o participare la războiul din Japonia, pe care nu au obținut-o, dar au folosit bomba atomică. Deci, erau dezinteresați pe problema europeană.
În al doilea rând, cel care era interesat era Churchill Winston, iar acesta a făcut un "deal" cu Stalin pentru a conserva coloniile engleze, imperiul care era la acel moment încă în viață. În special îl interesa situația Indiei, după care din Europa îl interesa Grecia datorită poziției strategice şi datorită fascinației pe care Grecia o are față de englezi.
De aceea nu trebuie să privim lucrurile fatalist, pentru că de soarta crudă care i s-a întâmplat României, i s-a întâmplat, de asemenea, şi Poloniei care era la polul opus, ea luptând de la început impotriva nemților. Avea toate atuurile posibile. Pentru ea se declanşase Al Doilea Război Mondial, luptase împotriva nemților, luptase împotriva ruşilor, divizii poloneze luptaseră în armata americană, în armata engleză, în armata franceză, în armata rusă, aduseseră o contribuție uluitoare, şi totuşi Polonia a fost cedată.
În aprecierea noastră de a ne socoti victime ale istoriei trebuie să ne gândim la situația Poloniei. Noi luptasem împotriva ruşilor.
Trebuie să privim global. Aceasta a fost viziunea mea. Avantajul pe care l-am avut a fost că între '92 şi '96 lucrând în anumite sintech-uri americane, internaționale am avut această viziune globală a ceea ce se va întâmpla în lume.

În al doilea rând, sigur pentru situația de atunci, discuția poate continua, aici era vorba și de elemente care țin nu de cauze ci de condiții. Diverse detalii, starea de sănătate gravă a Preşedintelui american de atunci care avea să moară în câteva săptămâni de la semnarea tratatului de la Yalta, a lui Churchill a cărui popularitate se erodase şi avea să piardă guvernarea peste câteva săptămâni, făceau din Stalin un jucător foarte puternic.
În ultimul rând, nu trebuie să uităm că România purtase un război împotriva ruşilor şi uităm foarte uşor ce nu ne convine, faptul că România declarase în mod unilateral război Statelor Unite şi Marii Britanii.

Da, dar să nu uităm că ruşii nu recunoşteau ca fiind teritorii româneşti Moldova de dincolo de Prut şi Bucovina, considerând că le-au câştigat de la Imperiul Otoman.
Noi suntem, în general, maeştri în a ne găsi scuze în istorie, de a interpreta istoria unilateral şi numai în favoarea noastră şi în acelaşi timp de a ne căuta justificări pentru a ne declara victime ale istoriei. Tocmai aceasta am vrut, ca viziunea mea să transforme România şi pe români din victime ale istoriei în actori ai istoriei reale. Sigur că trebuie să existe şi un context favorabil.

Care a fost contextul favorabil în 1997?
Exista şi eu l-am folosit. Contextul favorabil ținea de faptul că Europa, Uniunea Europeană eşuase total în problema iugoslavă. America a intervenit printr-un acord temporar care nu a adus niciun rezultat şi a fost un alt eşec prin menținerea lui Milosevici, iar pe masa globală care privea întreaga Europă dar pentru americani reprezenta ceva important pentru întreaga lume, deoarece în acel moment America nu avea probleme în alte părți ale lumii. În acel moment America lui Clinton era singura superputere a lumii, nederanjată, recunoscută de toată lumea. Singura problemă care-i privea pe europeni dar şi pe americani era situația din Iugoslavia.
În acel moment existau două scenarii şi noile frontiere. Unul era scenariul rus, care urmărea refacerea unei părți a zonei de influență, împăcându-se cu pierderea Europei Centrale, dar urmăreau crearea unei axe Moscova - Kiev - Minsk - Belgrad în care trebuia să intre şi Bucureştiul.
Bucureştiul, practic, era ceea ce oamenii n-au înțeles, deja intrat într-o formă neoficială, tratatul care în August 1996 ar fi trebuit să fie semnat şi s-ar fi semnat fără intervenția mea, în calitate de leader al opoziției foarte dură, prevedea că nu putem face alianțe fără acordul părții celeilalte.
Practic România nu ar fi putut să ofere survolul teritoriului nostru trupelor americane şi nici să intre în NATO fără acordul ruşilor printr-un tratat semnat nou. În acelaşi timp România, prin Preşedintele Ion Iliescu, semnase un tratat cu Milosevici, fiind singura țară care semnase un tratat cu Milosevici, la fel - de neagresiune, deci practic prin care în mod expres, textul tratatului prevedea că nu poate fi folosit spațiul aerian al unei țări împotriva celeilalte. Nimeni nu s-a uitat la el, eu m-am uitat şi de aceea nu l-am respectat.
Deci practic, România nu şi-ar fi schimbat politica şi nu ar fi contribuit la crearea unei plăci de stabilitate în Europa Centrală opusă celei de instabilitate, care s-a realizat prin tratatul pe care l-am încheiat cu Ucraina şi prin trilaterala Polonia - Ucraina - România, care cu peste 100 milioane de locuitori a creat această placă importantă. Acesta a fost un lucru care m-a pregătit pentru parteneriatul strategic.
Prin parteneriatul strategic se urmărea introducerea României într-o altă linie strategică, care era linia parteneriatelor strategice, Statele Unite având numai trei parteneriate în această zonă: cu Polonia, cu Turcia şi cu Israelul. Se dorise inițial cu Ucraina, nu s-a putut datorită evoluțiilor din Ucraina - era deci un spațiu gol.
Ori eu am scos România de pe axa Moscova - Kiev şi am mutat-o pe axa Varşovia - Bucureşti - Ankara - Israel. Aceasta a fost contribuția care a schimbat decisiv situația României nu numai pe plan militar, ci a schimbat-o şi pe plan economic, pentru că în momentul în care am făcut aceste lucruri, FMI-ul a renunțat la poziția încetării de plăți, Banca Mondială a finanțat toate programele de refacere ale României, necondiționat s-au deschis porțile României pentru începerea negocierilor şi pentru intrarea în NATO.

Ce puteți spune despre România în clipa de față ca şi zonă strategică la Marea Neagră, din punct de vedere economic şi mai cu seamă cu privire la traversarea conductelor de gaze şi petrol spre Europa de Vest.
Domnule Hodorogea, în momentul în care eu mi-am încetat mandatul, şi mai ales din anul 2004, România a dispărut din politica externă. România nu are politică externă astăzi. Nu există. Toate inițiativele mele, inclusiv cea de care vorbiți. Recent, la lansarea cărții sale, Ambasadorul Azerbaidjanului, care nu a fost Ambasador în timpul meu, era atunci adjunctul procurorului suprem şi omul de încredere al Preşedintelui în țara sa, a declarat că în momente dificile Preşedintele Constantinescu a fost cel care a relansat proiectul Drumului Mătăsii. Deci toate proiectele trilaterale, alte proiecte, inclusiv conducta Baku-Ceihan-Bucureşti-Trieste, toate s-au abandonat printr-o abordare complet nepotrivită, pentru că erau proiectele mele.

A rămas ceva din punct de vedere economic urmare a parteneriatului strategic cu Statele Unite?
Da, am reuşit să aducem investiții americane în România, care au salvat România. În momentul în care am preluat eu România, țara era în faliment. Nu avea bani, nu avea resurse, avea bănci distruse, nu avea nici un investitor, nu avea nici privatizare, nu avea nimic. Când am predat mandatul avea prima creştere economică pozitivă.

Lansare de carte

Gaudeamus 2010

ISTORIA ROMÂNIEI PRIN CONCEPTE

Autori: Victor Neumann şi Armin Heinen
Editura Polirom

Fragment din discursul susținut de către Preşedintele Emil Constantinescu
cu ocazia lansării volumului Istoria României prin concepte în cadrul târgului de carte Gaudeamus 2010

Am să încerc să exprim ceea ce cred şi ceea ce simt într-o formă foarte radicală. Se spunea înainte dacă suntem în stare să discutăm despre concepte şi să-i organizăm o dezbatere. Dacă nu suntem în stare să facem acest lucru, societatea românească nu are nici un fel de viitor şi se va prăbuşi. Toate interpelările care mi se fac de data aceasta cu multă bunăvoinţă şi uneori chiar cu simpatie, punându-se întrebările dacă mai putem ieşi din această criză care este covârşitor morală , răspunsul meu este categoric da, putem ieşi cu o singură condiţie: să trecem la istorie prin concepte. Acest lucru reprezintă credinţa mea fundamentală de 20 de ani. Şi pentru aceasta am ieşit din domeniul geologiei şi am păşit în spaţiul civic mai întâi şi ulterior în cel politic, pentru a trece de la acest haos, care nu poate să genereze decât ură în cele din urmă şi o luptă oarbă, la o viaţă democratică organizată pe baza conceptelor. Dacă nu există concepte nu există ideologii. Dacă nu există ideologii nu există partide. Există doar nişte cercuri de interese care cu timpul, în mod categoric, devin clanuri. Dacă nu există concepte atunci nu există idei, nu există istorie adevărată, nu există proiecte. Dacă nu există proiecte, şi mai ales un proiect naţional elaborat pe baza unei istorii construită prin concepte, nu există solidarizare şi energiile pozitive ale naţiunii se pierd şi intră şi ele în această luptă oarbă. Ceea ce vedem noi acum este această transformare a luptei de idei într-o luptă oarbă care nici nu mai este o luptă. Este un fel de resling în care combatanţii se fac că se luptă în faţa unei mulţimi care nu înţelege nimic. Şi este foarte grav că tocmai lipsa conceptelor a transformat societatea românească în galerii de fotbal care nu au nici un fel de idei şi în care nu poţi să emiţi o idee pentru că partizanii unei părţi îi huiduiesc pe ceilalţi pentru că sunt de partea cealaltă. Şi în cele din urmă acestea degenerează exact cum se degenerează pe stadioane. Şi dacă vreţi să vedeţi viitorul societăţii româneşti în afara conceptelor uitaţi-vă la ce se întâmplă la meciurile de fotbal şi la ce se întâmplă în jurul stadioanelor de fotbal. Dacă asta-i România pe care o doriţi atunci lăsaţi-o să curgă încolo. Şi am să mă refer şi la o problemă absolut personală, pentru că de multă vreme, dar cu deosebire în ultimii 10 ani, la fiecare intervenţie am spus că soluţia pentru o Românie în a cărei mentalitate stă profund înţepenită ideea conducătorului salvator era discutarea conceptului. În momentul în care a început procesul de negociere pentru U.E. în mod normal elita intelectuală românească şi toată intelectualitatea românească trebuia să discute conceptul şefului de stat în U.E. Dacă ar fi existat acea discuţie, indiferent că era vorba de Monarh Constituţional, Preşedinte ales de Parlament sau prin vot direct, nu are nicio importanţă, important este conceptul, pentru că vă garantez că toţi, cu excepţia unei singure ţări, tragica poziţie de excepţie istorică a României, ceilalţi se adună mai mult sau mai puţin în jurul unui concept. O societate românească care a acceptat foarte uşor, în afara oricărui concept de şef de stat european, un preşedinte jucător este o societate care-şi merită pe deplin soarta. Dacă dorim să avem mai departe un viitor, înseamnă ca elita intelectuală, şi am făcut apel chiar aseară la acea elită intelectuală care nu este prezentă în comunicarea directă, şi aici văd o resposabilitate a tuturor celor care reprezintă mass-media, de a duce acele valori pe care le avem în ţară şi în străinătate şi care nu pot să comunice cu publicul, spaţiul fiind ocupat de persoane care nu au nimic de comunicat sau care vorbesc frumos, fiindcă este o veche maladie românească a priorităţii celor care vorbesc frumos sau care vorbesc în metafore. Pentru mine a fost un şoc, pentru că, aşa cum discutam mai demult cu Profesorul Victor Neumann, venind dintr-o zonă ştiinţifică deosebirea este foarte clară în domeniul meu între cei care strâng pietre sau dau cu picamerul şi cei care fac ştiinţă pentru că ei lucrează pe bază de concepte. Niciodată între aceştia nu pot exista confuzii. Ei bine, în spaţiul umanistic aceştia se confundă foarte uşor şi au transferat confuzia şi în spaţiul public. Şi nu profit de faptul că vorbim într-un cerc închis acum, de multe ori se vorbeşte de modul în care am intrat să zicem într-o... am fost părăsit de o parte din intelectualitate într-un moment destul de greu, dar în care ţara mergea înainte. Acea parte a fost reprezentată de cei care n-au înţeles proiectul. Nu l-au înţeles şi au vorbit despre dezamăgire într-un moment în care proiectul chiar începea să dea rezultate. Pentru că nu l-au înţeles. Să lucrezi cu concepte este greu. Cere un efort de lectura, de înţelegere, un efort de dezbatere, un efort de dialog, de acceptare. Este mult mai uşor să stai şi să scrii frumos şi să sporeşti confuzia în loc să sporeşti adevărul şi progresul pe această cale. De aceea cred, şi cu asta închei, că această carte vine la momentul potrivit. Este o carte pe care realitatea o cheamă cu disperare şi sper că va avea ecoul pe care îl merită.

Lansare de carte

ILUZIA
erou şi antierou în crizele economice

Autor: Andrei Hrebenciuc
Editura Corint

..."Iluzia avuţiei a generat o continuă creştere economică, a fost eroul de care aveam nevoie în drumul către civilizaţia occidentală actuală. Dar tot ea s-a transformat peste noapte într-un antierou, capabil să aducă haos şi incertitudine într-un sistem care, privit din afară, pare a fi lipsit de orice fundament economic real. Chiar dacă ne vine greu să acceptăm lucrul acesta, criza economică actuală ne-a oferit şansa să schimbăm ceva. Depinde numai de înţelepciunea noastră dacă vom reuşi să reaşezăm sistemul pe fundamente reale sau dacă vom continua să ne lăsăm captivi unei iluzii."

Capitolul 9
Iluzia proprietăţii - fundament al societăţii
(Fragment pagina 152)

Accesul la proprietate a încercat să forţeze aceste bariere, transferând iluzia bogăţiei către o mare parte din populaţie. ***Cum a reuşit acest lucru?*** Prin inovaţii financiare, creşterea gradului de îndatorare al cetăţenilor, accesul mai rapid la creditare sau la garanţiile colaterale supraevaluate. ***Balonul speculativ s-a autoregenerat în domeniul imobiliar, influenţat şi de alţi factori: rate ale dobânzii de politică monetară extrem de scăzute după criza dot.com din 2001, supraveghere extrem de laxă a condiţiilor de creditare şi a agenţilor de brokeraj de credite, creştere economică extrem de ridicată a economiilor emergente din ultimul deceniu.(...)***

Descreşterea accentuată a ratei dobânzii înainte de criză a generat un surplus de lichiditate pe piaţa americană, fie că ne referim la domeniul financiar sau la cel imobiliar.
Cele două segmente fiind strâns corelate s-au automultiplicat.
Plusul de lichiditate în sectorul financiar a determinat o relaxare a condiţiilor de creditare şi o pondere din ce în ce mai ridicată a creditelor ipotecare în totalul creditelor. Această cerere susţinută de credite ipotecare a generat în piaţa imobiliară creşteri de preţuri excesive şi o percepţie eronată asupra riscului. Mecanismele de dispersie a riscului care utilizau contracte CDS sau CMO au permis băncilor "curăţarea bilanţurilor" şi practicarea unui efect de levier ridicat.
Înainte de izbucnirea crizei, existau bănci renumite de investiţii, ca Goldman Sachs sau Lehman Brothers, care funcţionau cu un efect de levier cuprins de la 1-20 până la 1-27. Ce însemnă acest lucru?
O creştere excesivă a activelor deţinute de companiile financiare, dar şi un mecanism de funcţionare extrem de complicat de urmărit şi evaluat. Într-adevăr, piaţa financiară a fost dereglementată şi poate o mare parte din vina creşterii activelor imobiliare îi aparţine ei, dar în acelaşi timp trebuie să recunoaştem că traderii sau marii bancheri au fost cu un pas înaintea autorităţilor.

Câţi dintre cei plătiţi de autorităţi înţeleg sau pot evalua modelele matematice utilizate pe piaţa derivatelor? Sau cum pot autorităţile reglementa o piaţă a contractelor de CDS, care atinsese 45 de trilioane$, aproape de valoarea PIB-ului mondial, ***când caracteristica de bază a acestor contracte este confidenţialitatea?***

Lansare de carte

Bookfest 2010

20 de ani în 20 de cărți

Serie Aniversară

Editura HUMANITAS

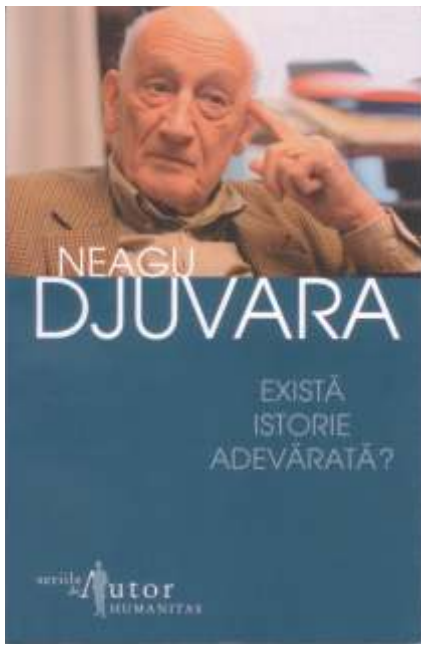
Fragment din discursurile susținute de către Neagu Djuvara şi Gabriel Liiceanu

Neagu Djuvara: Când am revenit din occident, după 1990, m-am prezentat la deja faimoasa editură Humanitas cu un manuscris, reprezentând "povestiri mai altfel decât acel faimos Eliade de acum o sută de ani", care prezenta trecerea românilor de la epoca turco-fanariotă la adoptarea occidentului. La care domnul Liiceanu , cântăreşte cartea şi zice: "e cam groasă, dacă tai din ea un sfert mai stăm de vorbă". Vai de mine! M-am retras la Câmpulung unde am stat acolo o lună şi m-am automutilat pe o cincime din carte după care am prezentat cartea şi, astfel, a fost prima carte care mi-a publicat-o editura Humanitas. De atunci văd că s-a îmbunat fiindcă a văzut că are un anumit succes Neagu Djuvara...
Gabriel Liiceanu: Şi între timp ați devenit celebru datorită editurii Humanitas şi ne-am schimbat atitudinea...
Neagu Djuvara: Şi de atunci am fost luat în brațe, cu toate că i-am trădat odată, mi-am publicat amintirile la editura Albatros, dar au fost republicate şi la Humanitas reprezentând un adevărat bestseller cu vânzări de 15000 de exemplare, dar ați uitat să spuneți de cele 10000 vândute de editura Albatros. Iar cel mai mare bestseller este "O scurtă istorie a românilor povestită celor tineri", apărută la inițiativa doamnei Anca Dumitru.
Am împărțit-o în 12 episoade, ea putându-se asculta acum şi când eşti în maşină.
Când s-au auzit aceste casete cei de la televiziune au devenit foarte interesați. Ah domnule Djuvara vrem să facem la televiziune... Bine, dar trebuie să refacem pentru televiziune... şi de fiecare dată eram plimbat în fața unui monument, mai întâi la picioarele Columnei lui Traian, pe urmă la Curtea de Argeş şi am făcut aşa o serie de 12 emisiuni de televiziune pe care televiziunea le-a redat de vreo 3-4 ori fără să mă plătească în plus, dar nu are importanță, şi asta a creat o reputație formidabilă.
Şi atunci domnul Liiceanu îmi spune: "Păi domnule Djuvara faceți dumneavoastră o carte!" O carte? Păi cum o să fac aşa, îmi trebuie 10 ani numai pentru notele de subsol. La care domnul Liiceanu spune "Păi fără note de subsol!". Fără note de subsol? Iar am cedat. Am luat casetele ca să le copieze la maşina de scris şi, în timp ce eu mă aflam la Paris alergând pentru bietul meu frate aflat pe moarte, am scris această scurtă istorie a românilor.
Şi asta a avut foarte mare succes. Pur şi simplu pentru că, cum să zic, e greu să mă laud eu singur, nu încerc nici un fel de cosmetizare. Să ştiți că istoricii noştri au totuşi o manie: există lucruri care se pot spune şi lucruri care nu se pot spune în istorie.
Eu zic că nimic nu este care să nu se spună. Că numai aşa va fi cunoscută istoria românilor în străinătate, când vom spune absolut tot ce credem că este adevărat şi trăit şi autentic. Atunci această istorioară pe care o spun, mai întâi cu un limbaj foarte deschis ca şi cum ar fi o poveste, este mai cu seamă o istorie de o totală sinceritate unde spun tot ce cred că s-a întâmplat cu țara asta. Şi de aceea succesul este enorm. Este, într-adevăr, cartea care se vinde cel mai mult şi pentru care tânăra Anca Dumitru, acum aproape 10 ani, m-a luat ca să citesc eu însumi vreo 12 episoade. Şi cred că şi răspândirea acestei casete face ca să se răspândească această carte.
Aşa că mulțumesc Humanitas că m-ați făcut cunoscut în toată țara şi eu voi continua să lucrez cu dumneavoastră, dacă mai am ceva în minte şi dacă pot să mai scot o carte.

Gabriel Liiceanu: Din povestea domnului Djuvara eu am reținut două lucruri: primo, care e serioasă, ce miracol este pentru o cultură şi o țară să apară în istoria ei culturală o asemenea carte.
Este foarte greu să reuneşti două lucruri: onestitatea intelectuală, care este unul dintre cele mai rare lucruri. Istoria culturii se poate împărți după criteriul onestității. Einstein, de pildă, a fost unul dintre cei mai oneşti oameni. Kant a fost unul dintre cei mai oneşti intelectuali. E foarte greu să fi onest în istorie. Deci să ai un istoric care să vină să spele domeniul cel mai lovit al disciplinelor umaniste cum era în '90 istoria la noi, să vină un om care să aibă onestitatea de a vorbi, spunând tot adevărul, neferindu-se de lucrurile care nu ne convin şi în al doilea

rând să o facă cu asemenea simplitate încât această carte să devină un bestseller. Vă rog să vă gândiți că datorită acestei cărți, țara asta va arăta altfel de-a lungul zecilor de ani dacă o să mai existe.
Al doilea lucru, pentru că m-a provocat teribil povestea domnului Djuvara, am să intru şi eu în intimitatea unei întâlnirii cu dânsul şi o să vă spun că în urmă cu câțiva ani de zile, pentru că pe semne este cel mai iubit om dintre autorii Humanitas, acolo unde apare dânsul este o sărbătoare şi o bucurie, aA venit şi mi-a spus "dragă, fratele meu a trăit până la 85 de ani, mama mea până la 95 de ani. Eu am acum 88 de ani. M-am hotărât să mă ghidez după vârsta mamei, deci mai am 7 ani şi am venit la dumneata în birou ca să-ți dau lista cu cele şapte titluri pe care vreau să le mai scriu. În fiecare an un titlu. Mi s-a părut că e corect să-ți las lista, ca să ştii ce te aşteaptă timp de 7 ani." A venit, a pus lista pe masă, au trecut anii şi au început să curgă cărțile. Anul şi cartea, anul şi cartea. Şi asta este o formă de splendoare. Alții la 60 de ani încep să se vaite, că-şi văd sfârşitul, că nu mai ştiu cei cu viața, vai de noi... domnul Djuvara şi-a calculat 95 de ani de viață, dar cred că o să depăşească cu mult vârsta, încă mai face genoflexiuni când râde ceea ce pe mine mă lasă uimit. Aşa că acolo suntem şi îi mulțumesc pentru lucrurile minunate care ni s-au întâmplat în ăştia 20 de ani şi de aceasta e în caseta asta cu cele 20 de titluri selectate.

Materia Istoriei,

nu e stabilă, nu e încremenită,
ea e în mişcare
încontiuu prezentul crează trecut,
paradox pe care mă voi strădui să-l dovedesc
NEAGU DJUVARA

EXISTĂ ISTORIE ADEVĂRATĂ?

NEAGU DJUVARA

(Fragment din introducere)

Acest scurt eseu (este un extras revăzut şi adăugit dintr-un curs susținut la Facultatea de Istorie a Universității Bucureşti în anii 1992 şi 1997) nu are ambiția de a rezuma cumva toate chestiunile pe care le-a ridicat de vreun veac şi jumătate "filozofia critică a istoriei - disciplină astfel numită, pare-se, prima oară de maestrul meu Raymond Aron pentru a o distinge de filozofia speculativă a istoriei..."

Filozofia critică pune sub semnul întrebării însăşi validitatea ştiinței istorice...

Ceea ce voi încerca să arăt în prezenta lucrare e că relativismul asumat de Raymond Aron în subtitlul tezei sale, anume "Eseu despre limitele obiectivității istorice", relativism care i-a fost reproşat de aproape toți "istoricii de meserie" - de altfel, şi de filozofii din comisia de la susținerea tezei sale de doctorat - e încă prea prudent, prea timorat. El se sprijină pe inevitabila imperfecțiune a observatorului şi a mijloacelor sale de cercetare, când de fapt relativitatea fundamentală a sintezei rezultate din munca sa *nu ține atât de observator şi de mediul său, cât de însuşi obiectul studiului său*; **materia Istoriei nu e stabilă, nu e încremenită, ea e în mişcare; încontinuu** *prezentul creează trecut*, **paradox pe care mă voi strădui să-l dovedesc.**

Interviu cu Neagu Djuvara realizat de Virgiliu Hodorogea în cadrul târgului de carte Bookfest 2010

Neagu Djuvara: Ai curajul s-o iei p'asta? Fiindcă aici totuşi pun nişte probleme pe care nu şi le pune toată lumea! Mulțumesc frumos.

Virgiliu Hodorogea: Există o istorie adevărată. Da?
Neagu Djuvara: Nu există. Rezultatul este că nu există!

Reportaj

BILETUL DE IEŞIRE DIN CRIZĂ

Autor: Adrian Vasilescu
Editura Curtea Veche

Interviu cu Adrian Vasilescu realizat de Virgiliu Hodorogea

Ne aflăm la standul Curtea Veche, la puține momente de la prezentarea volumului BILETUL DE IEŞIRE DIN CRIZĂ scris de domnul Adrian Vasilescu, Consilier al Guvernatorului BNR şi Coordonator al strategiei de comunicare pentru BNR, căruia îi solicit un scurt răspuns pentru cititorii revistei "Lumea Tiparului" în legătură cu actuala situație economică generală.

Domnule Adrian Vasilescu vă rog să ne spuneți câteva cuvinte legate de ideea biletului de ieşire din criză. Îl vedeți ca pe un bilet individual al fiecărui cetățean, pe cont propriu sau un bilet pentru întreaga țară, în ansamblu?
Din păcate, de aici încolo biletul de ieşire din criză îl va obține fiecare singur, când îl va putea obține.

Deci a devenit o misiune individuală a fiecăruia.
În primul rând individuală.

Capitolul IV - Duel peste Atlantic ... Duel ideologic - (Fragment pagina 166-167)
De notat că, dintre toate crizele din anii de după al Doilea Război Mondial şi până la criza actuală, numai una şi-a avut cauza pe piața imobiliară: cea japoneză. Criza a izbucnit violent la începutul anilor '90, apoi Japonia s-a perpelit ani mulți la focul mocnit al unei încetiniri a activității economice. Să nu fi înțeles Alan Greenspan că în clipa în care mulți economişti japonezi au pronunțat cuvântul englezesc "bubble", căci se spărsese "balonul de săpun", acel strigăt ar fi trebuit să fie un avertisment şi pentru America? Mai ales că în Japonia, la începutul anilor '90, se petrecuse un fenomen asemănător tocmai celui descris de Alan Greenspan la numai o lună după ce-şi părăsise postul, într-o conferință rostită la Seul, la 12 aprilie 2006, transmisă prin satelit în toată lumea. Greenspan, plecând de la observația că, la nivel global, valoarea de piață a activelor (îndeosebi terenuri, case, acțiuni) a crescut mai repede decât produsul intern brut nominal, din cauza scăderii ratelor dobânzilor, şi-a exprimat temerea că "actuala situație nu va persista". Fireşte, sublinia el, nu era obligatoriu ca lumea să ajungă într-o stare de criză, dar semnalul dat avea un rol preventiv. Fostul numărul unu al politicii monetare americane le transmitea factorilor de decizie din America şi din toată lumea un avertisment având în subtext următorul mesaj: "Nu mai stați cu mâinile încrucişate, luați din vreme măsuri, ca să nu vă treziți cu criza peste voi". Să fi fost tardiv acest mesaj sau cei care ar fi trebuit să-l înțeleagă nu l-au înțeles?

FILMUL SURD ÎN ROMÂNIA MUTĂ

Autor: Cristian Tudor Popescu
Editura Polirom

Interviu cu Cristian Tudor Popescu realizat de Virgiliu Hodorogea

Care propagandă o considerați mai periculoasă, propaganda din cinematografie sau cea din presă?
Din presă. Fără discuții.

Mult mai penetrantă?
Mai periculoasă şi se duce mai jos, direct către publicul țintă şi este repetitivă, se produce în fiecare zi.

În cinematografie a mai putut scăpa probabil ceva atunci când s-a tăiat prost.
Da. Nu se compară. Presa este mult mai virulentă şi mai periculoasă.

Capitolul V - Cinematograful românesc şi propaganda

Evoluții politice 1960-1971 (Fragment pagina 108)
O delegație economică română face o vizită de lucru la Washington. Premierul Ion Gheorghe Maurer se duce la Paris. Dej se întâlneşte cu "proscrisul" Tito. Pe fondul conflictului sovieto-chinez, România se distanțează tot mai mult de Moscova. Pe plan intren, Dej declanşează un proces de reconciliere națională, decretând amnistierea tuturor deținuților politici, care se încheie în 1964...
Pe 23 aprilie 1964, desovietizarea îşi atinge vârful: regimul Dej declară oficial independența față de URSS, cerând Moscovei să respecte aceleaşi standarde ca şi țările vestice în relațiile cu țările comuniste "frățeşti". "Nimeni nu poate decide ce este bun şi ce nu pentru alte state şi partide."
Pe 19 martie 1965, Dej moare de cancer. Pe 22 martie, Nicolae Ceauşescu este ales prim-secretar al Partidului. El continuă linia de independență față de Moscova, stabilind relații cu Germania de Vest şi refuzând să rupă relațiile cu Israelul după războiul de 6 zile.

Evoluții cinematografice 1960-1971 (Fragment pagina 133)
În ceea ce priveşte "amestecul sau neamestecul Partidului în artă", al producătorului unic, cum îl numeşte N. Ceauşescu, poziția dictatorului e, fie şi retoric de un libera-lism uluitor, pe care nu şi l-ar fi permis nimeni altcineva:
"De multe ori când se spune ceva despre un film prost, se răspunde, tovarăşi, cum se poate aşa, doar omul e liber să creeze. Să fie liber, tovarăşi, pe banii lui, pe totul să fie liber. Are posibilitatea să vină la studio şi să plătească 20 de milioane să facă un film, să vină şi eu sunt de acord să-i dăm posibilitatea să-şi facă filmul. Îi dăm completă libertate. Dar atunci când banii aceştia sunt banii produşi prin munca unită a poporului nostru, avem obligația să vedem cum îi cheltuim şi pe ce îi cheltuim. Nu pretindem ca cei 20 de milioane să se întorcă înapoi chiar cu un plus, cum ar fi normal, considerând că plusul îl vom avea prin aportul filmului în educație. Î...ş Dar nu putem nici să dăm banii pentru un film care ştim că nu numai că nu aduce folos educativ, dar chiar dăunează."

“un trust de presă cred că ar putea să contribuie la promovarea cărții de actualitate, comandând cărți de actualitate”

Interviu cu Ion Cristoiu realizat de Virgiliu Hodorogea

Suntem cu domnul Ion Cristoiu la Gaudeamus 2011, standul Adevărul, la doar câteva luni de la precedentul târg de carte, Bookfest 2011. Vă mulțumesc pentru amabilitatea de a vă adresa prin intermediul revistei “Lumea Tiparului” domeniului care putem spune că va consacrat, domeniul tiparului, prin intermediul ziarului “Zig-Zag” în primul rând, dar nu numai pentru că acum sunteți foarte cunoscut și prin intermediul televiziunilor.

V-am ascultat acum prezentarea făcută cărții dumneavoastră, “Adevărata moarte a lui Carol al II-lea”, și chiar ați făcut referire la faptul că mai întâi a fost o lungă perioadă de gazetărie, iar acum aveți o lungă perioadă de “trâncăneală” la televizor. Ce credeți că ar putea fi mai bine? O echilibrare a acestor două extreme, partea de gazetărie cu partea de televiziune, cărțile credeți că pot aduce o eventuală împăcare a acestor două laturi să le spunem extremiste, gazetăria și televiziunea?

Acum nu știu dacă vă referiți la cele două laturi ale mele sau ale ...

Ale mass-mediei în general.

Nu. Există “trâncăneala”, și nu întâmplător spun “trâncăneala”, care a sporit în primul rând prin apariția televiziunilor de știri, care sunt deja vreo 7, iar numărul lor probabil că va crește, și unul dintre cele mai ieftine producții este talk-show-ul. Adică, găsești o fătucă pe care o așezi acolo, la masă, care habar nu are despre ce este vorba și care convoacă la rândul ei trei politicieni de-o parte și trei politicieni de partea cealaltă, care “trâncănesc” vreo oră și ceva sau două ore. De aici s-au ivit aceste talk-show-uri, mai nou nemaifiind interviuri ci fiind, așa, un fel de adunare într-o hală a mai multor oameni care se ceartă între ei. În același timp, “trâncăneala” apare și din nebunia politicienilor, care nu fac demagogie pentru că a face demagogie este un lucru extraordinar, înseamnă că urmărești ceva. Nu. Pur și simplu vorbesc. Nu știu să-și managerizeze aparițiile la televizor, răspund la orice prostie, este suficient să fie întrebat la telefon despre orice și ei răspund și atunci nu se mai produce nimic. Este o vorbărie de la un capăt la altul. Acest lucru își are originea în lipsa oricărei pregătiri de specialitate. Când iei un interviu unui procuror, dacă nu știi cât de cât domeniul respectiv, atunci “trâncănești” și tu ca moderator și “trâncănește” și el pentru că nu-l întrebi lucruri precise.

Considerați că și interlocutorii ar trebui să fie foarte bine pregătiți și specializați pe diversele domenii supuse discuției?

Nu atât interlocutorii cât... Vreau să spun un lucru. Marea problemă, uitați...de două luni fac seară de seară o emisiune mai aparte la B1, care este o emisiune de interviuri.

Am tras concluzia că, după două luni de interlocutori, politicienii sau demnitarii noștri nu sunt chiar așa de proști. Depinde ce-i întrebi. Foarte mulți deja mi-au spus și în direct și după emisiune că au avut în sfârșit posibilitatea unei emisiuni unde să vorbească și ei. Deci, eu cred că principala cauză a “trâncănelii” stă în moderator, care habar nu are ce face interlocutorul. Și atunci, nepunându-i întrebări precise, întrebări la care el să răspundă cu lucruri precise, sigur că interlocutorul bate câmpii. De aici pornește totul. Pe de o parte lipsa de pregătire a moderatorului și superficialitatea cu care abordează el. Însă eu cred, repet, demnitari, politicieni, care la alte emisiuni de gen iarmaroc, păreau idioți, în dialogul cu mine chiar au avut ce să spună. Depinde ce-i întrebi.

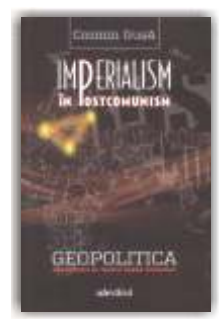
Deci, până la urmă, se poate lega un dialog foarte constructiv, dar acesta ajunge să folosească în final la mai o bună cunoaștere a politicianului sau a politicii respectivului partid? Până la urmă ce ați remarcat că se urmărește mai mult, înțelegera doctrinei sau cunoașterea politicianului?

Eu cred că cel mai important este ca atunci când stai de vorbă cu un politician, indiferent că este demnitar aflat la putere sau în opoziție, să ai posibilitatea să vezi și tu ca moderator și telespectatorul dacă are ceva în cap. Sunt și care n-au nimic în cap. Care sunt o mașinărie de clișee împrumutate de la partid. Dar sunt și mulți politicieni care chiar gândesc, chiar doctrina partidului o gândesc.

La un moment dat, în cuvântul meu de la lansarea cărții “Adevărata moarte a lui Carol al II-lea”, mă refeream la cei care repetă papagaliceşte ce spune leaderul partidului. Doctrina unui partid este suficient de elastică pentru a avea și ei idei proprii.

Iar în cazul unor demnitari este vorba de proiecte. Toate întrebările mele, când vine un demnitar, urmăresc să vadă dacă proiectul pe care îl are dorește să-l ducă la îndeplinire, să-l transpună în realitate.

V-am întâlnit și la lansarea cărții “Imperialism în Postcomunism” a domnului Cozmin Guşă, la Biblioteca Națională.

Reportaj

Aş putea spune că este o carte şoc, care analizează schimbări radicale pe mapamond, schimbări pe care şi dumneavoastră le-aţi comentat foarte des în emisiunile dumneavoastră şi în articole. Cum vedeţi actualul moment, scena geopolitică aflată într-o totală schimbare? Asia care vine foarte puternic, SUA care contraatacă prin încercarea de a ridica economic America de Sud, Europa care nu-şi mai găseşte nici un punct de sprijin în Euro. Cum vedeţi acest moment internaţional, pentru că anul viitor vor urma totuşi alegeri în România?

Cred că este un moment internaţional la care românii se pot convinge de un adevăr pe care l-am spus şi la lansarea cărţii domnului Cozmin Guşă, şi anume că o ţară precum România nu are prieteni şi aliaţi ci are, de fapt, mari sau mici puteri cu care intră în relaţii. După 1989, noi am trăit în iluzia alianţelor cu marile puteri, a garanţiilor oferite de marile puteri. Spun că este un moment propice deoarece abia acum se vede că fiecare mare putere are propriile interese. Şi iată că acum, când Europa traversează o criză economică de proporţii, s-a ivit principiul "scapă cine poate". Şi abia acum ne dăm seama că o ţară trebuie să se bazeze, cum spunea Ionel Brătianu, pe tăria din interior. Şi că, sigur, nu trebuie să te izolezi ci înseamnă că trebuie să priveşti fiecare alianţă sau fiecare zâmbet al unei mari puteri cu un anumit scepticism, ştiind că atunci când va avea interesul va renunţa rapid la tine. Asta cred că este una din concluziile la ceea ce se întâmplă. Din nenorocire, poporul român este autist. Nu-l interesează. Cred că şi dacă ar izbucni al III-lea Război Mondial el s-ar preocupa tot de aventurile lui Irinel Columbeanu şi de declaraţiile nu ştiu cărui leader de partid. De ce românii cred că trăiesc pe o planetă pe care se află doar România? Nu sunt interesaţi deloc de ceea ce se întâmplă în jur. Poate şi noi, jurnaliştii, suntem de vină pentru că n-am reuşit să facem din politica internaţională un domeniu interesant.

După ceea ce am văzut că s-a întâmplat cu Grecia, dumneavoastră spuneţi că nimeni nu s-a trezit încă în România!

Nu sunt conştienţi. În România nu există o minimă preocupare pentru ceea ce se întâmplă în jur. Am înţeles. Poate că atunci când nu se întâmplă nimic în jurul ţării, să nu te preocupe.

Este realmente un lucru cert. Sistemul capitalist traversează o criză şi în aceste condiţii mă întreb de ce nu suntem noi conştienţi de aceste mari mutaţii geopolitice? Într-adevăr, se ridică China la orizont, nu atât Rusia cât China, imperiul american este în decădere. Normal ar fi să ne preocupe. De ce nu ne preocupăm nici noi, jurnaliştii şi nici telespectatorii? Îmi este greu să spun.

Pentru final vreau să vă mai pun o singură întrebare legată de situaţia cărţii în România pentru că aţi trecut foarte mult la a scrie cărţi, de la ziare, de la talk-show aţi trecut la carte, şi vreau să vă spun că domeniul de ziar, al tiparului, al cărţii din care aţi plecat iniţial şi dumneavoastră a decăzut foarte mult în România şi nu numai în România ci şi pe plan internaţional datorită, în primul rând, să zicem, internetului, dar am văzut la un moment dat că editura Adevărul a avut o bogată colecţie de cărţi pe care au promovat-o şi vândut-o prin intermediul ziarului. Credeţi că ar putea deveni o soluţie şi pentru cărţile de actualitate, cartea scrisă de dumneavoastră, sau cartea domnului Cozmin Guşă, ajungându-se la un preţ mai bun şi la o cunoaştere mai bună a acestor cărţi? Pentru că, până acum, s-au republicat în special titluri de valoare scrise acum 50 sau 100 de ani şi cred că publicul românesc aşteaptă foarte mult, chiar şi la acest târg de carte, cărţi ca a dumnea-voastră, sau cartea domnului Adrian Vasilescu, "Biletul de ieşire din criză", care a fost lansată la Gaudeamus 2011 zilele trecute. Lumea poate că aşteaptă totuşi să înţeleagă mai mult din situaţia internaţională actuală şi din situaţia României. Câteva cuvinte dacă puteţi comenta despre această situaţie.

Mi-aţi dat o idee. Deci, un ziar, un trust de presă cred că ar putea să contribuie la ce spuneţi dumneavoastră, la promovarea cărţii de actualitate, comandând cărţi de actualitate. Dacă aţi observat, francezii au această tradiţie, numai despre Preşedintele Nicolas Sarkozy s-au scris până acum vreo 10 cărţi. Deci în momentul în care apare un eveniment despre care vorbeşte toată lumea, despre o personalitate, imediat se scriu cărţi. Însă, pentru ca ele să apară, ele trebuie să fie comandate de editură şi de trusturi de presă. Şi în domeniul istoriei, de asemenea, trebuie să comanzi aceste titluri.

Din nenorocire, editurile noastre şi trusturile de presă merg pe ideea "ce-mi dă autorul". Eu cred că dacă s-ar comanda în domeniul istoriei un şir de biografii, noi, de exemplu, nu avem biografii cu marile personalităţi istorice ale României, de la Decebal încoace. Cum au francezii spre exemplu. Cred că aceasta ar putea să contribuie. Editura Adevărul s-a orientat totuşi şi către cărţile unor scriitori în viaţă.

Cred că publicul larg ar înţelege mai bine şi ceea ce se întâmplă pe plan internaţional, i-ar înţelege şi pe scriitori dacă ar fi forţat să citească lucruri de actualitate. Atât timp cât plecăm de pe băncile şcolii, şi dumneavoastră ştiţi deoarece v-au trecut enorm de mulţi elevi prin mână, după ce au avut în literatura obligatorie clasici precum Dostoievski sau Marin Preda, ne trezim că ziarele prezintă tot colecţii de succes ale acestora, fiind şi mai ieftine ca drepturi de autor, iar lumea vine în schimb şi face coadă la cărţi precum cele ale dumneavoastră. Poate că publicul ar prefera cu un cost mai mic să achiziţioneze cărţi cu subiecte de actualitate şi toată lumea ar deveni mai ancorată în realitatea în care trăim.

Da. Sunt de acord. Ceea ce se comandă este o chestiune de comerţ. Şi pentru aceste cărţi s-ar putea face mult mai mult dacă s-ar înţelege de către jurnalişti şi de către oamenii de televiziune, eu am experienţă de la televiziune, uneori prezint şi cărţile, faptul că trebuie să găseşti să scrii despre cărţi în aşa fel încât să atragi marele public.

Deci noi nu avem la ora actuală publicaţii cum era suplimentul literar artistic al Scâteii Tineretului făcut de mine sau Historia, publicaţii care să facă legătura între cărţi şi marele public. Pentru că din, experienţa mea, sigur, poţi să faci un interviu, un talk-show despre o carte cu un autor, dar trebuie să găseşti acele întrebări sau acele elemente din carte în aşa fel încât şi marele public să vină să o cumpere. Dacă să le vândă sau nu cu ziarul este o chestiune de marketing.

O cultivare mai mare a cărţilor de actualitate care pot să genereze ştiri, pentru că se pot face foarte multe ştiri din dezvăluirile din cărţi. Apar aproape săptămânal la noi cărţi, de exemplu, despre perioada post-decembristă. Dar pentru asta trebuie ca jurnaliştii să le citească.

Vă mulţumesc foarte mult pentru interviu.

Interviu cu Larry Watts

FEREŞTE-MĂ, DOAMNE, DE PRIETENI

Autor: Larry Watts
Editura Rao

Interviu realizat de Virgiliu Hodorogea cu ocazia lansării volumului FEREŞTE-MĂ, DOAMNE, DE PRIETENI în cadrul târgului de carte Bookfest 2011

Ce anume v-a impresionat în primul rând la români şi la România?
Această existență. Românii sunt maeştri în a trăi alternativ. Când situația este la limită şi este imposibil să facă orice, românii proiectează încă o oportunitate, încă o posibilitate.

Deci găsim în orice moment o oportunitate, o variantă.
Da. Creează ceva într-o lume în care nu există şanse. Pentru mine, de fapt, românii gândesc în afara situației.

Românii se află aici la intersecția culturilor europeană, asiatică.
De fapt, a fost un mod de a exista în istorie.

Cum a fost aleasă imaginea de pe copertă? Credeți că există o clădire echivalentă şi la București?
De fapt, reflexia aici este a Casei Scânteia.

Adică a Casei Presei Libere. Vi se pare o presă liberă în România de astăzi?
Asta deja este o altă întrebare. Dumneavoastră sunteți cu presa?

Sunt de la revista Lumea Tiparului din România.
Alegera clădirii de pe copertă a fost doar o abordare pentru lectura cărții, să fie o clădire cu steaguri româneşti.

Dar în clipa de față din ceea ce înțelegem noi aici, în România, foarte bine privită în afară este clădirea Casei Poporului ca şi un simbol.
Da. Arată un potențial românesc foarte bun. Chiar cu toate prostiile din acea epocă, ceea ce a ieşit a fost nemaipomenit. Este ceva care nimeni nu a putut anticipa. Atunci când eu am intrat pentru prima dată în Casa Poporului nu am putut să cred că el a făcut acest lucru.

Vă mulțumesc foarte mult pentru apreciere şi vă doresc să realizați şi alte cărți pentru România.

Din prefața autorului:

Cercetările pot conduce uneori mult mai departe decât se anticipa. Aşa s-a întâmplat şi în cazul acestei cărți de care m-am apucat aproape accidental.
În 2002, lucram la diverse proiecte legate de reforma serviciilor de informații din România şi din fosta Europă de Est, inclusiv la un volum realizat cu contribuția unor profesionişti în domeniul informațiilor şi a propriilor mele analize asupra procesului. (Câteva capitole din acest proiect au fost publicate cu permisiunea autorului, de fostul director al SRI, Alexandru-Radu Timofte, în Reforma SRI: Argumente şi Fapte, la editura Academiei Naționale de Infromații în 2003.)
Într-un timp destul de scurt am ajuns la convingerea că procesul de reformă din România diferea fundamental de oricare alt proces din fostul Bloc Sovietic şi că era aproape neinteligibil fără o expunere completă a dinamicii revoluției din decembrie 1989 şi a anilor de izolare care i-au succedat.

Prezentarea volumului de către Neagu Djuvara

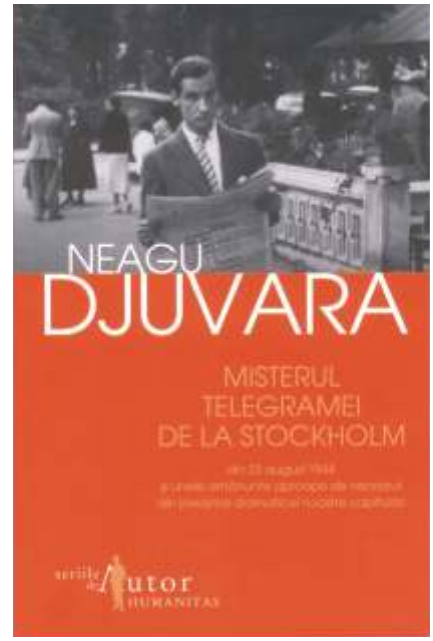
Misterul telegramei de la Stockholm

Autor: Neagu Djuvara
Editura Humanitas

Probabil că o jumătate din țară, în momentul de față, îl mai ridică pe Mareşalul Antonescu pe un piedestal şi explicația este foarte logică şi anume că de vreo 70 de ani suntem conduşi de asemenea guvernanți încât, pe fondul acesta negru al oamenilor care ne-au condus de 67-68 de ani şi până acum, imaginea acestui ofițer elegant, chipeş, dârz, războinic, cinstit în orice caz, apare luminoasă. Pentru cei dintre dumneavoastră, şi sunt convins că publicul de la Humanitas este un public de artişti sau de cunoscători ai artei, figura Mareşalului Antonescu este un tablou de Caravaggio, adică pe un fond cât mai negru personajul principal este alb la mijloc. Aşa este Antonescu pe fundalul tuturor guvernanților noştri din ultimii 70 de ani, apare luminos. Aceasta nu trebuie să ne împiedice să judecăm ce a făcut în cei 4 ani de dictatură foarte dârză şi foarte impermeabilă. Situația, ca să spun aşa, care a provocat această carte a mea este faptul că pentru a zecea sau a douăzecea oară apar într-o anumită presă nişte explicații prin nişte informații absolut eronate şi mincinoase. Iată ce a apărut acum vreo 6 luni de zile într-un mare ziar, de dimineață, şi vă citez acum titlurile şi subtitlurile: titlul "Taina telegramei pierdute" cu subtitlul "Antonescu a fost arestat de Rege chiar în ziua în care Uniunea Sovietică acceptase să încheie cu Mareşalul Antonescu un armistițiu care prevedea o zonă neutră pe frontul din Moldova". Mă opresc aici pentru a vă spune că şi titlul şi toate cuvintele din subtitlu sunt erori sau minciuni. Dat fiind faptul că sunt ultimul supraviețuitor al celor care la nivel modest, dar totuşi am fost prezent, cunosc exact ce s-a întâmplat la 23 August 1944, zi în care am fost trimis de guvernul Antonescu la Stockholm ca să se reia negocierile pe care guvernul român le-a întrerupt de 3 luni de zile. Deci trebuie să încep cu începutul, şi această carte relativ mică vine cu nişte informații pe care marele public le ignoră. De ce s-au dus două soiuri de negocieri cu sovieicii, adică unul prin reprezentanții oficiali ai României în cazul Stockholm-ului, a fost trimis ministrul plenipotențiar Frederic Nanu în acelaşi timp tot cu

ambasadoarea sovietică care era o premieră mondială prin faptul că a fost prima ambasadoare în istoria diplomației? Dar de ce s-a dus în același timp o negociere paralelă de către un reprezentant al opoziției? Explicația este foarte logică și simplă. Este că de la începutul "domniei" lui Antonescu toți oamenii politici din țară și-au dat seama că este un om cu care nu se poate discuta. Era absolut imposibil. Era atât de încăpățânat, atât de convins că el este trimis de Dumnezeu ca să mântuiască poporul român de nu puteai să ai o discuție politică cu el. Și atunci, văzând cum își conduce țara, dictatorial, hotărând singur ce se face sau ce nu se face...vă dau și detaliul următor că-l ținea pe tânărul Rege constituțional totalmente la o parte de hotărârile guvernului și de discuțiile guvernului. Dați-mi voie să fac o paralelă cu alt dictator, adică generalul Franco din Spania care și el a fost dur, a fost dârz, a fost foarte crud în anumite împrejurări, dar când a hotărât că după el trebuie să vină ceva și adică să se restabilească monarhia, l-a luat pe viitorul Rege Juan Carlos, l-a ținut lângă el și l-a învățat meserie. Antonescu l-a ținut pe Regele Mihai care era oficial șeful statului, l-a ținut în ignoranța totală a fiecărui gest de guvern pe care-l făcea într-atât încât în ziua când a hotărât că intrăm în război alături de germani, Regele Mihai a aflat vestea prin radio BBC. Un mai mare scandal nici că se putea închipui. Regele era șeful statului. Antonescu, din punct de vedere constituțional, era prim-ministru numit de Rege. Cum se poate să hotărască acesta așa, care și-a luat titlu de conducător, copiind termenul de duce și de fuhrer din celelalte țări cu care eram aliați? Cum a îndrăznit să nu țină la curent pe șeful statului? În condițiile acestea este deja destul de limpede că era logic ca șefii opoziției, îi numesc pe rând deja după cât erau de cunoscuți și de reverați: Iuliu Maniu, Dinu Brătianu și Titel Petrescu, cu asentimentul Regelui Mihai care și el era indignat de felul cum a fost ținut la o parte de treburile țării, au hotărât de pe atunci să încerce ceva. Sar peste un an sau doi atunci când după bătălia de la Stalingrad, după intrarea SUA în război, lucru pe care niciun șef de guvern din Europa, bineînțeles nici Mussolini și nici Hitler, dar nici Pierre Laval, premierul Franței, niciunul dintre ei nu a intuit că intrarea SUA în război însemna imposibilitatea Germaniei de a mai câștiga acest război. Acest lucru nimeni din lumea politică a Europei nu a simțit-o. Pe urmă a venit tragedia de la Stalingrad. Am să fac o paralelă între Mareșalul Antonescu și Mareșalul Mannerheim, omologul lui din Finlanda. Finlanda avea exact aceeași situație ca România, fusese atacată în decembrie 1939 de sovietici, dar a rezistat 3 luni de zile pe când noi când am fost atacați am cedat fără să tragem un foc de pușcă la 26 iulie 1940. Îmi veți spune că Finlanda nu avea decât 150 de km de apărat iar noi aveam 650 de km. Nu-i important. Nu ai voie, ca și guvern, să cedezi nicio palmă de pământ fără să tragi un foc de pușcă. Asta în ochii întregii omeniri este pentru noi o lașitate. Mannerheim, în 1941 după ce fusese silit la începutul lui 1940 să cedeze o parte din teritoriul țării sale, a reînceput și el războiul alături de germani ca să recucerească teritoriile pe care sovieticii le furaseră, ca să zic așa, în 1940. Dar când a ajuns alături de germani la granițele normale ale Finlandei sale s-a oprit, lucru pe care cei trei șefi ai partidelor politice de atunci au spus-o în scris lui Antonescu: "nu treceți Nistrul". Un popor relativ mic, cu armată slabă nu se bagă alături de un uriaș ca să facă o cruciadă împotriva unui stat mare, a unui uriaș vecin pe care îl vei avea toată viața în fața ta mai departe. Deci o primă eroare majoră. Ne trimite jumătate din armata țării dincolo de Nistru. Vă pot spune că eu am fost personal trimis la Odesa, am făcut pe jos 750 de km cu Regimentul 6 Mihai Viteazu. Când am plecat acolo eram încă elev, elev TR, elev ofițer după 9 luni de școală militară și aveam două tunuri antitab, dar tunurile pe care le primisem cu două săptămâni înainte erau tunuri ruseți din 1876. Nu glumesc! Cu astea am plecat la război, dar să știți că mi-au folosit nu împotriva tancurilor ci la bătălia de la Țiganca împotriva unui atac sovietic și am căpătat o mică decorație "Crucea Serviciului Credincios". Pe urmă, în timpul celor 5 luni, până când am ajuns la Odesa, au fost înlocuite cele doua tunulețe ruseți de la 1876 cu două tunuri adevărate anti-tanc, dar nici măcar acelea nu erau de același calibru dar erau foarte eficiente împotriva tancurilor. Ce s-a întâmplat la Odesa? Se pare că cei de la comandamentul german îi spusese Mareșalului Antonescu să înconjoare Odesa ca nu cumva armata rusească care era acolo să poată să-i prindă pe la spate. Deci armata română avea un rol defensiv acolo. Noi ne-am încăpățânat să cucerim orașul. Ori, este dovedit în orice război că nici măcar germanii nu au reușit să cucerească nici Moscova, nici Leningradul, pentru că un mare oraș este o adevărată fortăreață pe care trebuie să o câștigi casă cu casă. Așa că noi, în mod gratuit, am pierdut la Odesa 17.000 de combatanți și am avut 65 de răniți. Norocul meu că eu am fost rănit cu câteva săptămâni înaintea în mod ușor și am fost trimis înapoi într-un moment în care regimentul meu era mai mult decât decimat, pentru că etimologic ar fi însemnat să rămânem unu din zece. Ori, regimentul meu care plecase cu 1800 de oameni și în 5 luni de zile a mai primit 1200, în

final 3000 de oameni, în ajunul căderii Odesei regimentul mai avea doar 92 de oameni valizi. Merg mai departe și ajungem aproape de Stalingrad, iar germanii făcuseră acolo un comandament printr-o eroare de necrezut, adică au atacat cu forțe foarte puternice doar centrul acestui oraș, iar laturile le-au dat armatelor asociate. Adică, la sud erau românii, la nord-vest erau români, unguri și italieni. În ambele locuri armatele erau întinse pe lungimi de trei ori mai mari decât scrie la carte. Ori, când s-a băgat de seamă că vine iarna, generalul român a făcut un raport Mareșalului Antonescu, arătând tragedia acestor trupe care erau acolo, care de săptămâni de zile nu primeau rații corespunzătoare și nici haine de iarnă. Iar în Rusia în noiembrie era deja iarnă. Nu mai era mâncare pentru cai. Mureau toți caii. Nu mai aveai cu ce să tragi tunurile în spatele frontului. În spate nu exista o armată germană puternică și cu artilerie, situația fiind absolut catastrofală. Generalul român a făcut apel la Mareșal pentru a retrage armata română din această situație. Nu s-a făcut așa ceva. Nebunia lui Hitler care nu i-a permis Mareșalului Paul să atace împreună cu Mareșalul Mannerheim pentru a putea ieși, pentru a putea scăpa cu cei 500.000 de oameni care erau acolo. Rezultatul a fost că noi am pierdut acolo 200.000 de oameni, prizonieri, morți, degerați, o adevărată calamitate. Toate chestiile astea eu le pun la debitul Mareșalului Antonescu. Este responsabil de moartea a sute de mii de oameni degeaba. Germanii i-au acuzat pe români, pe italieni și pe unguri că din vina lor a căzut frontul de la Staligrad. De fapt, vina era numai și

numai a comandamentului german. Apoi, în decurs de un an şi jumătate, trupele ruseşti şi-au continuat înaintarea, ajungând până pe teritoriul României. Când văd în anumite ziare că se spune că singur Antonescu a fost arestat şi atunci au putut sovieticii să intre în România, este o minciună sfruntată. În momentul când se petrece atacul dramatic de la 18-19 August 1944, sunt deja săptămâni de zile de când erau intraţi în nordul Moldovei pe o linie cam între Chişinău şi Iaşi. Deci, un sfert din ţara noastră era deja ocupat. De pe poziţia aceea atacă ei în forţă pe 19 August 1944. Şi aici se întâmplă un lucru absolut dramatic care trebuie spus, fiindcă chiar Antonescu, când mă va trimite în dimineaţa zilei de 23 August 1944 la Stockholm, îmi spusese din noaptea de 22 faptul că ostaşul român care s-a bătut trei ani de zile eroic peste graniţe, la Stalingrad, de data aceasta pe teritoriul românesc a fugit. A fost o adevărată debandadă. Trimiţându-mă la Stockholm instrucţiunile care mi le dădea au început aşa: domnul ministru Nanu reluând legăturile cu doamna ambasador a Uniunii Sovietice, dovada că noi vrem acum să facem armistiţiu este că armata română nu se mai bate. Aveam nici măcar 28 de ani. Eram la minister doar de un an şi jumătate. Şi totuşi am îndrăznit, uitându-mă în ochii lui Antonescu, să spun domnule dar cum se poate spune aşa ceva când începi nişte negocieri? Să spui dinainte că tu nu te mai baţi! La care el zice: "da poate că ai dreptate". Ca să vedeţi în ce hal de descumpănire se găseau cei doi conducători absoluţi ai României de atunci. Altă problemă. De ce Mareşalul Antonescu a cerut, de unde ar fi trebuit să ştie că formula "capitulare necondiţionată" era o formulă pe care au inventat-o americanii între cele două războaie. În momentul când au constatat că Germania lui Hitler nu mai ţine seama de condiţiile care fuseseră impuse în 1918, ocupând partea din stânga a Rinului şi începe să aibă o armată mai numeroasă, de 100.000 de oameni, în momentul acela mai întâi nişte politologi apoi guvernul american au decretat că dacă se va face un nou război mondial, de această dată nu se mai negociază în ultimul moment. Se cere "capitulare necondiţionată". Această idee a fost adoptată nu numai de guvernul american ci şi de toţi aliaţii săi. Mareşalul Antonescu îşi închipuia că noi, care aveam o armată de 10 ori mai măruntă chiar şi decât a italienilor, noi putem să punem nişte condiţii. Eu vă pot spune exact care a fost situaţia , pentru că le ştiu de la cei care au negociat atunci. Eu nu sunt omul care să vă spună din cărţi. Eu am stat la Stockholm ulterior 3 ani alături de Frederic Nanu şi de George Duca, amândoi negociatorii noştri, şi ştiu toate amănuntele. Să vă spun ce a cerut Antonescu atunci. Este aproape rizibil. Mai întâi cerea, ca nu cumva să strice cuvântul pe care şi l-a dat el fuhrer-ului, faptul că avea nevoie de 15 zile în care armata germană să se retragă voluntar. Cum vă închipuiţi că germanii care de abia dădeau îndărăt pas cu pas de un an şi jumătate erau dispuşi dintr-o dată să-i facă plăcerea Mareşalului Antonescu să mute frontul cu 650 km mai încolo. Era aberant. Şi dovadă că ceea ce vă spun nu este numai o supoziţie, este că acest lucru se va întâmpla peste 3 luni în Ungaria, când Amiralul Horthy îi va spune lui Hitler faptul că Ungaria nu mai poate să meargă mai departe alături de Germania în război. Atunci armata germană care se găsea în Ungaria l-a arestat pe Horthy şi tot guvernul ungar şi au adus la conducere echivalentul Gărzii de Fier ungurească. Acelaşi lucru s-ar fi întâmplat matematic dacă Antonescu i-ar fi spus ceva similar ambasadorului german de la Bucureşti. Ar fi fost arestat tot guvernul român şi ar fi fost adus la conducere Horia Sima. A doua condiţie a lui Antonescu transmisă la Stockholm era şi mai naivă, şi anume că dacă facem armistiţiu şi România va fi ocupată de sovietici să fie lăsat un judeţ undeva în vestul ţării neocupat pentru ca guvernul şi administraţia ţării să nu vadă uniforme sovietice în jurul lor. Ce valoare ar fi avut aşa ceva când jumătate din Europa era ocupată sau va fi ocupată de către sovietici? Aceste două condiţii puse de Mareşalul Antonescu au fost considerate de sovietici aşa de naive că le-a răspuns favorabil imediat. Şi acest răspuns favorabil a fost adus la Bucureşti, nici măcar nu l-au trimis la Stockholm printr-o telegramă cifrată de teamă de descifrare, ci a fost adus de către un om care era şeful meu direct, domnul Demetrescu, la 30 mai 1944. Care va să zică, guvernul lui Antonescu, la 1 iunie 1944, ştia că i s-a dat dreptate şi putea să trimită în aproape 3 luni pe cineva care să discute cu sovieticii şi s-ar fi ajuns la nişte modalităţi de depunere a armelor fără să se întâmple tragedia care s-a întâmplat când au murit aproape 150.000 de oameni. Lumea spune că din cauza lui 23 August au murit 150.000 de oameni. Dar a cui a fost vina domnilor? Antonescu nu a răspuns la răspunsul favorabil dat de sovietici încă din 30 mai 1944. Aşa că vedeţi când se spune că la 23 August i se dă voie Mareşalului să facă asta este o minciună şi asta se scrie în ziare astăzi şi sunt tot felul de persoane care vor continua să susţină acest lucru absolut inexact. Aşa că vă spun toate aceste lucruri pentru ca să se ştie care a fost într-adevăr realitatea. Sunt convins că şochez pe multă lume dintre dumneavoastră dar trebuie coborât de pe piedestalul său chipul Mareşalului Antonescu. Cu atât mai vârtos...am trecut sub tăcere ceea ce este cel mai grav şi anume cruzimea de care s-a făcut vinovat. Unul dintre exemplele cele mai strigătoare la cer sunt faptul că în momentul în care am intrat în Basarabia, precizez că un tânăr ofiţer cum eram eu, habar n-am avut ceea ce se întâmpla faţă de evrei, adică în cadrul regimentului tău nu ştiai nimic din ceea ce se întâmpla în altă parte. Or, faptul că în 1940 câţiva evrei sau poate câteva mii de evrei au instigat armata română, poate chiar să fi tras în ei, dar nu s-a dovedit că au fost mulţi morţi în armata română. Atunci Antonescu a luat hotărârea ca, de pe o zi pe alta, toţi evreii din Basarabia să fie daţi peste Nistru şi aici avem toate dovezile de arhivă, au fost 5 puncte de frontieră ţinute de jandarmerie şi care au confirmat că 175.000 de evrei de toate vârstele au fost toţi daţi afară în deşert, nici măcar cum făceau nemţii punându-i în nişte hangare. I-a trimis în deşert. După 2 ani de zile, după Stalingrad, când i-a lăsat să se întoarcă, s-au mai întors doar 4.500 de supravieţuitori. Care va să zică s-a făcut vinovat de moartea a 170.000 de oameni. Şi mai grav este ceea ce s-a întâmplat la Odesa. Am văzut cu ochii mei greşeala comandamentului român de acolo care s-a instalat în clădirea în care funcţionase comandamentul sovietic înainte. A venit un cetăţean ca să ne spună: "să ştiţi că este minată clădirea". Dar probabil că armata noastră nu avea instrumente necesare pentru a descoperi eventualele bombe în subsol. Şi deodată clădirea sare în aer şi mor 100 de ofiţeri români printre care mai mulţi generali. La vestea asta, Mareşalul Antonescu are o furie incontrolabilă şi ordonă să fie împuşcaţi 100 de oameni ruşi pentru fiecare ofiţer român mort. După care nu s-a mulţumit cu atâta. De ce să fie vinovaţi evreii? A adunat 19.000 de evrei pe care i-a aglomerat în nişte hangare şi cărora li s-au dat foc. Domnilor, Vlad Ţepeş a făcut aşa ceva cu nişte haimanale după ce le-a dat de mâncare şi de băut, erau câteva sute. Antonescu a făcut asta cu 19.000 de persoane. Asta este o ruşine nu numai pentru el ci pentru toată naţiunea română. Am să mă opresc aici. Avem datoria în momentul de faţă să recunoaştem că eticheta care s-a pus în occident, că Antonescu este criminal de război, este un lucru adevărat şi trebuie să-l coborâm de pe piedestalul său, să-i punem statuia acolo jos alături de toţi cei care ne-au guvernat în 70 de ani, şi buni şi răi, dar nu pe un piedestal. Acesta este cuvântul meu şi vă rog să mă iertaţi.

CALITATE EPSON, OPȚIUNI DIVERSE

PESTE 29 m²/h

EPSON SURECOLOR SC-S70610
10 CULORI INCLUSIV PORTOCALIU, GRI, GRI METALIC ŞI ALB

EPSON SURECOLOR SC-S30610
ACCESIBILĂ, VARIANTA CU COST MIC

EPSON SURECOLOR SC-S50610
SUPER-RAPIDĂ, CU CERNEALĂ ALBĂ

PESTE 51 m²/h

Soluții de imprimare de 64'' pentru semnalistică indoor şi outdoor

Imprimantele profesionale Epson oferă rezultate superioare pe medii de tipărire diverse, fie că sunteți interesat de costuri scăzute, de productivitate ridicată sau de calitate superioară, folosind cerneală albă sau metalică. În plus, sunt fiabile, uşor de utilizat şi nu dăunează mediului înconjurător, deoarece nu conțin nichel şi nu eliberează compuşi organici volatili.

Creativitate fără limite cu Epson. Pentru detalii, vizitați www.epson.eu/signbyepson

Disponibile prin:
Web: www.dacora.ro

E-mail: office@dacora.ro
Tel: 021.241.41.22

DACORA

EPSON ULTRACHROME GS2

EPSON ULTRACHROME GSX

EPSON
EXCEED YOUR VISION

Editura şi tipografia digitală

pim®

TIPAR DIGITAL

Tipărim cărţi şi reviste în orice tiraj!

Timp de execuţie a cărţilor,
foarte mic (300 cărţi / 24 h)!

Finisare, legătorie şi alte servicii conexe în regie proprie!

Iaşi, şos. Ştefan cel Mare nr. 4 (Târguşor Copou)
www.pimcopy.ro/editura, tel.: 0730 086 676
e-mail: editura@pimcopy.ro

